

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.012.01.2017
P/17/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/005 – Zarządzanie wykorzystaniem środków UE na lata 2014-2020 w ramach Polityki Spójności ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontrolerzy	Sławomir Kochman, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/95/2017 z dnia 8 czerwca 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego ² , 35-010 Rzeszów, Al. Łukasza Ciepłińskiego 4.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Podkarpackiego od dnia 27.05.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna z uzasadnieniem³

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli IZ RPO⁴ zgodnie z *Wytycznymi w sprawie monitorowania postępu realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* oraz *Wytycznymi w sprawie sprawozdawczości na lata 2014-2020* opracowała i wdrożyła plany realizacji celów pośrednich i końcowych w powiązaniu z celami finansowymi.

NIK ocenia, że szacowana realizacja wskaźnika produktu i wskaźnika KEW na 2018 r. w II osi priorytetowej została zaplanowana nierzetelnie. Osiągnięty w 2016 r. wskaźnik KEW znacznie przewyższył wartości docelowe określone w ramach wykonania na 2018 r. Szacowana realizacja wskaźnika produktu i wskaźnika KEW na 2018 także przewyższała wartości docelowe określone w ramach wykonania. Świadczy o zastosowaniu błędnych założeń na etapie programowania tej osi.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż działania IZ RPO w zakresie sporządzania informacji kwartalnych dotyczących oceny realizacji celów finansowo-rzeczowych, a także monitorowania postępu rzeczowego realizacji RPO prowadzone były rzetelnie.

NIK wskazuje jednakże na niezadowalający poziom wykonania wskaźników ujętych w ramach wykonania RPO na 2018 r. (narastająco do dnia 30.06.2017 r.). Jedynie w przypadku osi VII, dla której określono trzy wskaźniki, dwa z nich osiągnęły wartość powyżej 65 %. W pozostałych przypadkach wszystkie wskaźniki dla osi I-VI oraz VIII-IX, za wyjątkiem jednego wskaźnika w osi II oraz jednego w osi VI

¹ kontrolą objęto okres od 2014 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do dnia 25.08.2017 r.

² zwany dalej Urzędem

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszej kontroli zastosowano ocenę opisową.

⁴ Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego

osiągnęły wartości poniżej 46,80 %. Szczególnie niezadowolająca sytuacja ma miejsce w przypadku osi II, III, IV oraz V.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r.⁵ w przypadku osi priorytetowej, w której ramy wykonania obejmują więcej niż dwa wskaźniki, nieosiągnięcie co najmniej 65 % wartości celu pośredniego do końca 2018 r. dla co najmniej dwóch z tych wskaźników uznaje się za poważne niepowodzenie w wykonaniu celów pośrednich.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że istnieje ryzyko niepełnej realizacji wskaźników ujętych w ramach wykonania RPO na 2018 r. w odniesieniu do przywołanego powyżej wyznacznika, w szczególności w przypadku osi II, III, IV oraz V.

Najwyższa Izba Kontroli krytycznie ocenia brak wykonania przyjętego przez Radę Ministrów Planu certyfikacji wydatków w ramach funduszy Polityki Spójności dla RPO WP na 2016 rok. Wykonanie Planu certyfikacji wydatków na 2016 r. stanowiło 31,12 % planu na 2016 rok. W niewielkim stopniu wykonano również Plan certyfikacji na 2017 rok, według stanu na dzień 30.06.2017 r. wyniósł on jedynie 22,54 %.

Wprawdzie na dzień zakończenia niniejszej kontroli NIK nie ma zagrożenia realizacji zasady n+3 to uwzględniając brak osiągnięcia przyjętego przez Radę Ministrów Planu certyfikacji wydatków na 2016 r. oraz niski stan wykonania Planu certyfikacji wydatków na 2017 rok, wg stanu na dzień 30.06.2017 r. istnieje obawa niezapewnienia odpowiedniego poziomu certyfikacji wydatków do KE

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli IZ RPO rzetelnie podejmowała działania organizacyjne i kadrowe mające wpływ na przyspieszenie realizacji RPO, dotyczące w szczególności naboru projektów i podpisywania umów. W celu skrócenia czasu trwania oceny wniosków i kontraktacji wprowadzono w II kwartale 2017 r. zmiany w obowiązujących procedurach. Zmiany te nie mogły jednak przełożyć się na skuteczne skrócenie tego czasu z uwagi na zbyt krótki okres ich obowiązywania.

W EFRR rozpoczęto dopiero procedury wyboru pośredników finansowych w ramach instrumentów finansowych, natomiast w EFS procedury te nie zostały jak dotąd rozpoczęte.

Przyjęte w Planie naprawczym dla wdrażania Instrumentu ZIT terminy zawierania umów nie były dotrzymywane. Stwierdzono również niski poziom kontraktacji alokacji dedykowanej dla ZIT oraz brak realizacji zaplanowanego w Planie naprawczym wdrażania Instrumentu ZIT poziomu kontraktacji alokacji ZIT. W I kwartale 2017 r. planowano jego osiągnięcie na poziomie 4,89 %, a wykonanie wyniosło 0 %. W II kwartale planowany był na poziomie 21,94 %, a wykonanie wyniosło zaledwie 9,69 %.

IZ RPO podejmowała skutecznie działania w zakresie spełnienia warunków ex ante. Jedyny niespełniony na koniec 2016 r. warunek T06.2 *Gospodarka odpadami: promowanie zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, w szczególności poprzez opracowanie planów gospodarki odpadami zgodnych z dyrektywą 2008/98/WE oraz z hierarchią odpadów*, Komisja Europejska w sierpniu 2017 r. uznała za spełniony.

⁵ ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. U. UE L 69 z 8.3.2014, s. 65, ze zm.)

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Zarządzanie procesem planowania oraz realizacji wskaźników finansowych i rzeczowych w odniesieniu do celów ustanowionych w RPO.

1.1.

W wybranych do analizy dwóch osiach priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020⁶, w tym o najniższym (oś II) i najwyższym (oś VII) poziomie certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej (KE) zastosowano wskaźniki finansowe i wskaźniki produktu. Ponadto dla osi II dodatkowo zastosowano wskaźnik KEW⁷. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów rzeczowych i finansowych dokonywana była w sporządzanych *Planach wdrażania osi priorytetowych* (na lata 2016-2018 i lata 2017-2019) wraz ze wskaźnikami produktu i kluczowymi etapami wdrażania z ram wykonania.

W planie wdrażania osi II *Cyfrowe podkarpacie* założony na lata 2016–2018 prognozowany wskaźnik finansowy to: prognoza certyfikacji wydatków do KE – podstawa certyfikacji (w mln euro): w 2016 r. – 0,39 mln euro, w 2017 r. – 9,42 mln euro, w 2018 r. – 25,33 mln euro, (wartości z ram wykonania: 28,60 mln euro w 2018 r., 95,34 mln euro w 2023 r.).

Założony na lata 2016–2018 wskaźnik produktu to: liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3 (w szt.): w 2016 r. – 0, w 2017 r. – 0, w 2018 r. – 5 szt. (wartości z ram wykonania: 5 szt. w 2018 r., 63 szt. w 2023 r.). Wskaźnik KEW: szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie został określony następująco: w 2016 r. – 11 szt., w 2017 r. – 4 szt., w 2018 r. – 59 szt. (wartości z ram wykonania: 37 szt. w 2018 r.).

Do wyliczeń ww. wskaźników brane były następujące założenia:

- alokacje i terminy planowanych naborów (w tym również czas niezbędny do oceny złożonych wniosków),
- planowana kontraktacja projektów wybranych do dofinansowania w ramach przeprowadzanych naborów,
- szacowany średni czas trwania projektów (z uwzględnieniem planowanego terminu zakończenia rzeczowego projektu).

Do oszacowań wartości wskaźników produktu i KEW przyjęto dane wynikające z harmonogramów naboru wniosków na rok 2015 i 2016 oraz regulaminów ogłoszonych konkursów.

Realizacja wskaźnika finansowego, wskaźnika produktowego i KEW dla II osi priorytetowej w 2016 r. wyniosła odpowiednio: 0.003 mln euro, 0 szt. oraz 637 szt. (KEW). Szacowana realizacja ww. wskaźników w latach 2017-2019 została określona następująco:

- prognoza certyfikacji wydatków do KE – podstawa certyfikacji (w mln euro): w 2017 r. – 10,49 mln euro, w 2018 r. – 38,59 mln euro, w 2019 r. – 62,18 mln euro (wartości z ram wykonania: 28,60 mln euro w 2018 r., 95,34 mln euro w 2023 r.),
- liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3 (w szt.): w 2017 r. – 21, w 2018 r. – 1063 szt., w 2019 r. – 1607 szt. (wartości z ram wykonania: 5 szt. w 2018 r., 63 szt. w 2023 r.),
- wskaźnik KEW: w 2017 r. – 1657 szt., w 2018 r. – 1607 szt. (wartości z ram wykonania: 37 szt. w 2018 r.).

⁶ zwanego dalej RPO lub RPO WP

⁷ Kluczowy Etap Wdrażania

Osiągnięty w 2016 r. wskaźnik finansowy był niższy od zakładanego o 99 %, natomiast wskaźnik KEW został osiągnięty w wartości zdecydowanie wyższej od planowanej (planowano 11 szt., a osiągnięto 637 szt.). Szacowana realizacja wskaźnika produktu i KEW na 2018 rok została zaplanowana w wartościach znacznie przewyższających wartości docelowe określone w ramach wykonania. Świadczy to o zastosowaniu błędnych założeń na etapie programowania II osi priorytetowej. Przy szacowaniu dodatkowych celów rocznych, które przeprowadzone zostało w 2016 r. do oszacowania wskaźników produktu oraz KEW wykorzystano narzędzie opracowane przez wykonawcę ekspertyzy pn. *Opracowanie metodologii doboru wraz z oszacowaniem wartości docelowych wskaźników ujętych w SZOOP RPO WP 2014-2020 oraz oszacowania rocznych celów realizacji ram wykonania*. Założenia przyjęte przez eksperta bazowały na poprzedniej perspektywie finansowej RPO. W chwili obecnej założenia te nie mają już zastosowania, tzn. nie przystają do obecnej sytuacji (w poprzedniej perspektywie finansowej RPO dominowały zakupy sprzętu elektronicznego, obecnie dominują e-usługi).

(dowód: akta kontroli str.7-10, 11-96, 111-135)

Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojciech Magnowski wyjaśnił, że w przypadku osi II wskazano na problem związany z niedoszacowaniem wskaźnika produktu oraz KEW. Przyjęcie innych założeń w szacowaniu wartości docelowej na etapie programowania spowodowało niedoszacowanie jej wartości docelowej (na etapie programowania przyjęte zostały inne założenia, które nie znajdują odzwierciedlenia w obecnej sytuacji). Przyjęte wówczas założenia opierały się w pierwszej kolejności na informacjach wynikających z harmonogramów naborów wniosków na 2015 i 2016 rok oraz regulaminów już ogłoszonych konkursów. Na ówczesnym etapie planowanie i realizacja Programu możliwe było jedynie przyjęcie wstępnych założeń w odniesieniu do projektów realizowanych w trybie konkursowym. Wskazana wówczas wartość wskaźnika produktu została określona w oparciu o założenie, że średni czas trwania projektów wynosić będzie 25 miesięcy. Zatem wszelkie odchylenia od zakładanego średniego czasu trwania projektów mogą spowodować, że wartości wskaźnika może ulec zmianie. Przy kolejnej aktualizacji planu trzyletniego (kwiecień 2017 r.) również brano pod uwagę terminy naborów i ich alokację, przewidywaną kontraktację, czas trwania projektów, z tą jednak różnicą, że przeprowadzona analiza bazowała w wielu obszarach na zakończonych już naborach. Jednocześnie w dalszym ciągu na poziomie działania pozostaje niewykorzystana dotychczas alokacja (III nabór) oraz rezerwa wykonania, które również wygenerują dodatkowe wartości wskaźnika. W związku z tym niniejsza kwestia uwzględniona zostanie w rozpoczętym procesie renegotjacji programu⁸ (zwiększenie wartości pośredniej i docelowej dla KEW i wskaźnika produktu).

(dowód: akta kontroli str. 97-110)

W planie wdrażania VII osi priorytetowej założony na lata 2016–2018 prognozowany wskaźnik finansowy to: prognoza certyfikacji wydatków do KE – podstawa certyfikacji (w mln euro): w 2016 r. – 12,85 mln euro, w 2017 r. – 49,80 mln euro, w 2018 r. – 49,18 mln euro, (wartości z ram wykonania: 54,41 mln euro w 2018 r., 267,51 mln euro w 2023 r.). Założone na lata 2016–2018 prognozowane wskaźniki produktu w planie wdrażania VII osi priorytetowej to:

⁸ w dniu 5.04.2017 r. przekazano do MR propozycje zmian programu - cel pośredni na 2018 r.: wskaźnik produktu z 5 na 1000 szt., wskaźnik KEW z 37 na 1600), cel końcowy na 2023 r.: wskaźnik produktu z 63 na 1850 szt.

- liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej (w osobach): w 2016 r. – 0 osób, w 2017 r. – 399 osób, w 2018 r. – 798 osób, (wartość z ram wykonania: 798 osób w 2018 oraz 1865 osób w 2023 r.),

- liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętymi wsparciem w programie (w osobach): w 2016 r. – 1731 osób, w 2017 r. – 3625 osób, w 2018 r. – 7374 osób, (wartość z ram wykonania: 7374 w 2018 r., 17206 w 2023 r.).

Przy realizacji celów rocznych, które przeprowadzone zostało w roku 2016 do wyliczeń wartości wskaźników przyjęto w pierwszej kolejności założenia oparte na informacjach wynikających z harmonogramów naboru wniosków na 2015 i 2016 rok oraz regulaminów ogłoszonych konkursów (plan na lata 2016-2018). Przy kolejnej aktualizacji planu na lata 2017-2019, dane dla roku 2016 zostały urealnione do rzeczywiście osiągniętych wartości. Do wyliczeń celów rocznych w 2017, 2018, 2019 roku bazą były alokacje i terminy planowanych naborów, planowana kontraktacja projektów wybranych do dofinansowania w ramach przeprowadzonych naborów, prognozowane wydatki beneficjentów we wnioskach o płatność, prognozowana certyfikacja wydatków do KE.

Realizacja wskaźnika finansowego i dwóch wskaźników produktowych dla VII osi priorytetowej w 2016 r. wyniosła odpowiednio:

- 12,38 mln euro – wskaźnik: wartość wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych do KE (mniej o 0,47 mln euro w stosunku do planu na 2016 r.),

- 0 osób – wskaźnik: liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej (w planie na 2016 r. było 0 osób),

- 4336 osób – wskaźnik: liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętymi wsparciem w programie (w planie na 2016 r. było 1731 osób).

Szacowana realizacja ww. wskaźników w latach 2017-2019 została określona następująco:

- wartość wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych do KE: w 2017 r. - 58,36 mln euro (wzrost o 8,56 mln euro w stosunku do poprzedniego planu), w 2018 r. – 97,16 mln euro (wzrost o 47,98 mln euro w stosunku do poprzedniego planu), w 2019 r. – 139,69 mln euro, (wartości z ram wykonania: 54,41 mln euro w 2018 r., 267,51 mln euro w 2023 r.),

- liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej: w 2017 r. – 2387 osób (wzrost o 1988 osób w stosunku do poprzedniego planu), w 2018 r. – 2887 osób (wzrost o 2089 osób w stosunku do poprzedniego planu), w 2019 r. – 3387 osób, (wartość z ram wykonania: 798 osób w 2018 oraz 1865 osób w 2023 r.),

- liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętymi wsparciem w programie: w 2017 r. – 7094 osób (wzrost o 3469 w stosunku do poprzedniego planu), w 2018 r. – 9973 osób (wzrost o 2599 w stosunku do poprzedniego planu), w 2019 r. – 13731 osób, (wartość z ram wykonania: 7374 w 2018 r., 17206 w 2023 r.).

(dowód: akta kontroli str. 7-10, 11-96, 111-135)

Według stanu na dzień 21.06.2017 r. w przypadku osi V *Infrastruktura komunikacyjna* wydatki kwalifikowalne, wkład publiczny, dofinansowanie, wnioskowana kwota do KE, kwota refundacji do KE wyniosła 0 euro.

W planie wdrażania V osi priorytetowej założony na lata 2016–2018 prognozowany wskaźnik finansowy to: prognoza certyfikacji wydatków do KE – podstawa certyfikacji (w mln euro): w 2016 r. – 0 mln euro, w 2017 r. – 113,88 mln euro,

w 2018 r. – 147,33 mln euro (wartości z ram wykonania: 70,79 mln euro w 2018 r., 478,10 mln euro w 2023 r.).

Założone na lata 2016–2018 prognozowany wskaźnik produktu w planie wdrażania V osi priorytetowej to: całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (w km): w 2016 i 2017 roku – 0 km, w 2018 r. - 30 km, (wartość z ram wykonania – 38 km w 2018 r. oraz 273 km w 2023 r.),

Wskaźnik KEW – szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie (w km) ustalony był na następującym poziomie: w 2016 r. - 0 km, w 2017 r. – 184 km, w 2018 r. – 218 km (wartość z ram wykonania – 81 km w 2018 r.).

Ramy finansowe osi V w odniesieniu do wskaźnika produktu oraz KEW obejmują całe działanie 5.1. *Infrastruktura drogowa*, tj. zarówno projekty dotyczące dróg lokalnych realizowanych w procedurze konkursowej, jak również projekty za zakresu dróg wojewódzkich, które wdrażane są w ramach procedury pozakonkursowej.

Do wyliczeń celów rocznych dla ww. wskaźników brane były następujące założenia:

- alokacje i terminy planowanych naborów (w tym również czas niezbędny do oceny złożonych wniosków),
- planowana kontraktacja projektów wybranych do dofinansowania w ramach przeprowadzonych naborów,
- szacowany średni czas trwania projektów (z uwzględnieniem planowanego terminu zakończenia rzeczowego projektów).

Realizacja ww. wskaźnika finansowego i produktowego dla V osi priorytetowej w 2016 r. wyniosła odpowiednio 0 mln euro i 0 km, natomiast realizacja wskaźnika KEW na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie (w km) wyniosła w tym okresie – 5,2 km. Szacowana realizacja wskaźnika finansowego w latach 2017-2019 została zmieniona w stosunku do planu wdrażania V osi na lata 2016-2018 i ustalona na następującym poziomie: w 2017 r. – 22,5 mln euro (zmniejszenie w stosunku do poprzedniego planu o 91,83 mln euro), w 2018 r. – 113,73 mln euro (zmniejszenie w stosunku do poprzedniego planu o 33,6 mln euro), w 2019 r. – 231,27 mln euro (wartości z ram wykonania wyniosły: 70,79 mln euro w 2018 r., 478,10 mln euro w 2023 r.).

Szacowana realizacja wskaźnika produktu – całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (w km) w planie na lata 2017-2019 została ustalona na następującym poziomie: w 2017 r. – 3,85 km (zwiększenie w stosunku do poprzedniego planu o 3,85 km), w 2018 r. – 27,08 km (zmniejszenie w stosunku do poprzedniego planu o 2,92 km), w 2019 r. – 86,64 km (wartość z ram wykonania wyniosły: 38 km w 2018 r. oraz 273 km w 2023 r.).

Szacowana realizacja wskaźnika KEW w latach 2017-2018 wyniosła: w 2017 r. - 58,14 km (zmniejszenie w stosunku do poprzedniego planu o 125 km), w 2018 r. – 95,64 km (zmniejszenie w stosunku do planu poprzedniego o 122,36 km), (wartość z ram wykonania – 81 km w 2018 r.).

Zgodnie z przeprowadzonymi w Urzędzie analizami ryzyka dla wykorzystania alokacji V osi – na obecną chwilę istnieje duże prawdopodobieństwo nieosiągnięcia ram wykonania dla osi V RPO. Niska kontraktacja na poziomie tej osi powoduje zagrożenie wskaźnika finansowego na 2018 r. – w wysokości 70,79 mln euro (całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych). Projekty z zakresu dróg wojewódzkich i lokalnych są bowiem na bardzo początkowym etapie wdrażania i realizacji. Występują problemy związane m.in. z długotrwałym procesem kontraktacji umów do projektu z zakresu dróg lokalnych (braki w dokumentacji), trwającą oceną wniosków z II naboru na drogi lokalne), opóźnienia w realizacji projektów z zakresu linii kolejowych (problemy z przedłożeniem przez beneficjentów

niezbędnej dokumentacji warunkującej dokonanie identyfikacji projektów i w konsekwencji brak możliwości przeprowadzenia naborów).

(dowód: akta kontroli str. 7-10, 11-96, 111-135)

Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar wyjaśnił, że w zakresie wskaźnika finansowego (wartość wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych do KE) i wskaźnika produktu w osi V występuje zagrożenie nieosiągnięcia celu pośredniego. Spowodowane jest to opóźnieniami w zakresie wdrażania osi V, w szczególności w działaniu 5.1. (projekty pozakonkursowe) w związku z przedłużającym się procesem akceptacji Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego przez KE, a także opóźnieniami w projektach konkursowych dotyczących dróg lokalnych. Wstępnie na drogi lokalne planowano ogłoszenie jednego naboru, który wyczerpałby dostępną alokację, jednakże wybrane projekty miały niższą alokację niż alokacja ogłoszonego naboru, ponadto nie został zakończony proces kontraktacji tych projektów z uwagi na problemy z rozstrzygnięciem ogłaszanych zamówień publicznych. Spowodowało to konieczność ogłoszenia kolejnego naboru, który umożliwiłby rozdysponowanie niewykorzystanej alokacji (kilka projektów zgłoszonych w odpowiedzi na nabór posiada potencjał do uwzględnienia w wartości pośredniej wskaźnika produktu).

Członek Zarząd Województwa Podkarpackiego wyjaśnił ponadto, że Zarząd Województwa podejmuje działania zmierzające do wzmocnienia stanu wdrażania RPO, w tym w szczególności stopnia wdrażania projektów pozakonkursowych w dziedzinie transportu, polegają one na regularnym monitorowaniu gotowości do złożenia wniosku o dofinansowanie, terminowości pozyskiwania i opracowywania dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o dofinansowanie, ponadto pracownicy Urzędu pozostają w stałym kontakcie z wnioskodawcami projektów pozakonkursowych.

(dowód: akta kontroli str. 136-167)

1.2.

Analiza planów realizacji działań, tabel celów i ścieżek, harmonogramów naboru wniosków o dofinansowanie RPO wykazała, że dla wszystkich osi priorytetowych w ramach wykonania RPO zostały określone, min. planowane terminy naboru projektów oraz orientacyjne kwoty przeznaczone na dofinansowanie danego naboru. W pierwszym harmonogramie naboru wniosków przyjętym przez Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą z dnia 18 sierpnia 2015 r.⁹ założono dla wszystkich osi priorytetowych w ramach 20 naborów (w tym 12 z EFRR i 8 z EFS) uruchomienie ok. 1,8 mld zł. W pierwszej kolejności założono uruchomienie działań/poddziałań, które zagwarantują realizację wskaźników ram wykonania RPO w 2018 r. Harmonogramy naboru wniosków uwzględniały czas potrzebny na przeprowadzenie naboru i oceny wniosku, podpisanie umów z beneficjentami oraz średnią długość realizacji projektów w zależności od ich rodzaju. Instytucja Zarządzająca RPO (IZ) wyznaczyła alokację, która powinna zostać uruchomiona, aby osiągnąć cel pośredni w 2018 r. określony w ramach wykonania RPO.

W *Planie wdrażania RPO* na 2017 r. oraz w harmonogramie naborów o dofinansowanie w trybie konkursowym dla RPO na 2017 rok dla osi II *Cyfrowe podkarpacie* (najniższy poziom certyfikacji wydatków do KE) nie założono naborów wniosków o dofinansowanie. Nabory w tej osi zaplanowane były w latach poprzednich, tj. w 2015 r. (335,7 mln zł) oraz w 2016 r. (200 mln zł).

W ramach osi VII *Regionalny rynek pracy* (najwyższy poziom certyfikacji wydatków do KE) w harmonogramie naboru wniosków na 2017 r. przyjętym uchwałą Zarządu

⁹ Nr 84/1925/15

Województwa Podkarpackiego nr 241/4851/16 z dnia 29 listopada 2016 r. zostały zaplanowane następujące nabory (łącznie 138,06 mln zł):

- w działaniu 7.1. *Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy* – 95 mln zł (środki EFS – 87,77 mln zł, budżet państwa – 7,22 mln zł),
- w działaniu 7.3. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości* – 22 mln zł (środki EFS – 19,68 mln zł, budżet państwa – 2,32 mln zł),
- w działaniu 7.6 *Programy profilaktyczne i zdrowotne w regionie* – 9,39 mln zł (środki EFS),
- w działaniu 7.7. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości – ZIT* – 11,7 mln zł (środki EFS – 10,46 mln zł, budżet państwa – 1,24 mln zł).

Harmonogram naboru wniosków na 2017 r. dwukrotnie podlegał aktualizacji:

- na mocy uchwały nr 288/5791/17 z dnia 29 marca 2017 r. w zmienionym dokumencie zrezygnowano z prowadzenia naboru w 2017 r. w ramach działania 7.6.,
- na mocy uchwały Nr 317/6639/17 z dnia 20 czerwca 2017 r. wprowadzono w IV kwartale 2017 r. dodatkowe nabory w ramach działań 7.4. *Rozwój opieki żłobkowej w regionie* (wartość dofinansowania - 25 mln zł) oraz 7.5. *Rozwój kompetencji pracowników sektora MŚP* (wartość dofinansowania - 5,6 mln zł).

Łącznie według harmonogramu naboru wniosków na 2017 r. proponowana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursów wyniosła 159,3 mln zł (działanie 7.1., 7.3., 7.4., 7.5., 7.7.).

Przyjęta w *Planie wdrażania RPO* na 2017 r. dla VII osi priorytetowej proponowana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w 2017 r. wyniosła ogółem 201,5 mln zł (201.540.294,50 zł). Wartość ta była wyższa od kwoty w aktualnym i opublikowanym harmonogramie naboru wniosków na 2017 r. o 42,2 mln zł.

W przyjętym *Planie wdrażania RPO* dla osi VII uwzględniono nabory w kwocie 201.540.294,50 zł, a mianowicie: w działaniu 7.1. - 127.315.217,39 zł, w działaniu 7.3. - 39.368.421,05 zł, w działaniu 7.6. - 24.388.235,00 zł, w działaniu 7.7. - 10.468.421,05 zł.

Różnica pomiędzy kwotami określonymi w *Planie wdrażania RPO* na 2017 r. a aktualnie obowiązującym harmonogramem naboru wniosków wynikała z następujących przyczyn:

- w działaniu 7.1. – w dniu 6.12.2016 r. został ogłoszony nabór na podstawie harmonogramu naboru wniosków na 2016 r. w ramach tego działania, przyjmowanie wniosków na dofinansowanie projektu prowadzone było w okresie od 9 do 31 stycznia 2017 r., w związku z czym kwota dofinansowania ze środków EFS w wysokości 39,5 mln zł została uwzględniona w *Planie wdrażania RPO* na 2017 r. (39,5 mln zł + 87,8 mln zł = 127,3 mln zł);
- w działaniu 7.3. - w dniu 7.12.2016 r. został ogłoszony nabór na podstawie harmonogramu naboru wniosków na 2016 r. w ramach tego działania, przyjmowanie wniosków na dofinansowanie projektu prowadzone było w okresie od 9 do 27 stycznia 2017 r., w związku z czym kwota dofinansowania ze środków EFS w wysokości 19,68 mln zł została uwzględniona w *Planie wdrażania RPO* na 2017 r. (19,68 mln zł + 19,68 mln zł = 39,36 mln zł);
- w działaniu 7.4. oraz 7.5. – w *Planie wdrażania RPO na 2017 r.* (opracowanym w I kwartale 2017 r.) nie uwzględniono zmian harmonogramu naboru wniosków dokonanych uchwałą z dnia 20.06.2017 r. wprowadzającą dodatkowe nabory w IV kwartale 2017 r. w ramach tych działań na łączną kwotę 30,6 mln zł (7.4. - 25 mln zł, 7.5. - 5,6 mln zł);
- w działaniu 7.6. – w ramach tego działania w harmonogramie naboru wniosków na 2016 r. w II kwartale 2016 r. zaplanowana była kwota 15 mln zł, z uwagi na zmianę rekomendacji dotyczących kryteriów obligatoryjnych i fakultatywnych dokonano

modyfikacji założonych kryteriów oraz planu dotyczącego tego działania, w konsekwencji czego nabór został ogłoszony w dniu 19.01.2017 r., z terminem składania wniosków o dofinansowanie od 20 lutego do 3 marca 2017 r. z ogólną pulą dofinansowania środków EFS w kwocie 15 mln zł (kwota ta została wykazana w *Planie wdrażania RPO na 2017 r.* w I kwartale 2017 r.). Ponadto w *Planie wdrażania RPO na 2017 r.* w IV kwartale 2017 r. wykazano kwotę 9,39 mln zł, pomimo tego, iż w harmonogramie naboru wniosków na 2017 r. (zmiana dokonana uchwałą z dnia 29.03.2017 r.) zrezygnowano z prowadzenia naboru dla tego działania w 2017 r. (w pierwotnym harmonogramie na 2017 r. uchwalonym w dniu 29.11.2016 r. na to działanie była zaplanowana kwota 9,39 mln zł);

- w działaniu 7.7. – w kwocie 11,7 mln zł wykazanej w harmonogramie naboru wniosków na 2017 r. znajdowała się kwota dofinansowania EFS w wysokości 10,46 mln zł oraz środki dotacji budżetu państwa w wysokości 1,24 mln zł (w *Planie wdrażania RPO na 2017 r.* wykazana była kwota 10,46 mln zł).

(dowód: akta kontroli str. 168-238)

Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Tomasz Zieliński wyjaśnił, że istniejące rozbieżności pomiędzy Planem wdrażania RPO a harmonogramem naboru wniosków są naturalną konsekwencją odmiennego cyklu przygotowania przedmiotowych dokumentów, Plan jako dokument o charakterze strategicznym nie podlega aktualizacji, natomiast harmonogram jako dokument o charakterze operacyjnym, będący podstawowym źródłem informacji dla beneficjentów w zakresie planowanych naborów jest dostosowany do aktualnych uwarunkowań.

(dowód: akta kontroli str. 239-245)

1.3.

Analiza planów realizacji działań, tabel celów i ścieżek, harmonogramów naboru wniosków o dofinansowanie oraz tabel ram wykonania RPO dla osi II i VII wykazała, że wskazane terminy naboru wniosków o dofinansowanie pozwolą na zakontraktowanie środków w nim uruchomionych, właściwe tempo generowania wydatków w projektach i zakończenie realizacji projektów oraz osiągnięcie rezultatów mających wpływ na wskaźniki RPO w zaplanowanym czasie. Osiągane były efekty prowadzonych naborów w postaci postępu ich liczby i kwoty środków UE w umowach o dofinansowanie projektów zawartych z beneficjentami.

Wdrażanie II osi priorytetowej zaplanowano w taki sposób, że w IV kwartale 2015 r. ogłoszono pierwszy nabór do realizacji projektów w ramach tej osi (wnioski o dofinansowanie przyjmowane były w okresie od 28.12.2015 r. do 1.03.2016 r.). W wyniku rozstrzygnięcia konkursu do dofinansowania zostało wybranych 20 projektów na łączną kwotę dofinansowania ze środków UE w wysokości 41.946.720,84 zł. Ze względu na zbyt małą ilość wniosków złożonych przez beneficjentów podjęto decyzję o ogłoszeniu kolejnego naboru (przeznaczono 200 mln zł na dofinansowanie projektów złożonych w odpowiedzi na II nabór), celem rozdysponowania pozostałej z I naboru alokacji. Drugi nabór ogłoszony w maju 2016 r., a planowany termin rozstrzygnięcia naboru wyznaczono na grudzień 2016 r. (w 2017 r. nie planowano naboru w ramach osi II). Zgodnie z regulaminami ogłaszanych konkursów beneficjenci zostali zobligowani do zakończenia realizacji projektów najpóźniej do końca marca 2018 r. (I nabór) i do końca października 2018 r. (II nabór). Według stanu na dzień 30.06.2017 r. w ramach osi II zostało podpisanych 46 umów o dofinansowanie projektów na łączną wartość dofinansowania ze środków UE w wysokości 242.559.323,25 zł. Przeprowadzona przez Urząd na potrzeby *Planu wdrażania RPO* analiza planowanego na koniec

2018 r. poziomu certyfikacji dla tej osi nie wykazała zagrożeń dla realizacji założeń zasady n+3.

W przypadku osi VII ogłoszono dotychczas 13 naborów wniosków o dofinansowanie (2 zostały anulowane), w tym w ramach działania 7.1. (2 nabory), 7.2. (3 nabory), 7.3. (3 nabory), 7.4. (1 nabór), 7.5. (2 nabory), 7.6. (2 nabory). Według stanu na dzień 30.06.2017 r. w ramach ww. naborów zostały udostępnione środki dofinansowania w łącznej wysokości 414.402.977 zł. Podpisanych zostało 147 umów na łączną wartość dofinansowania ze środków UE w wysokości 301.832.846,74 zł, co stanowi 33,19 % alokacji przypisanej do VII osi priorytetowej.

(dowód: akta kontroli str. 246-247)

Kryteria wyboru projektów w odniesieniu do projektów zaplanowanych na 2016 i 2017 rok przyjmowane były etapowo. Komitet Monitorujący RPO uchwałami nr 2/II/2015 oraz nr 3/II/2015 z dnia 14 lipca 2015 r. zatwierdził:

- kryteria formalne oraz merytoryczne kryteria wyboru dla projektów pozakonkursowych w ramach wszystkich działań i poddziałań współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach RPO oraz specyficznych kryteriów wyboru projektów w ramach działania 7.2. *Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy – projekty pozakonkursowe PUP* w zakresie VII osi priorytetowej RPO,
- kryteria wyboru projektów finansowanych w ramach osi priorytetowej X *Pomoc techniczna*.

Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą nr 76/1709/15 z dnia 14.07.2015 r. przyjął Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych (SZOOP) w zakresie działania 7.2. oraz osi X. W celu przeprowadzania kolejnych konkursów zaplanowanych w *Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla RPO na 2015 rok*, uchwałą Nr 92/2095/15 z dnia 15.09.2015 r. przyjęto kolejną wersję SZOOP, obejmującą wszystkie osie priorytetowe współfinansowane z EFS. Komitet Monitorujący RPO w dniu 28.08.2015 r.¹⁰ zatwierdził dla osi VII-IX:

- ogólne formalne i merytoryczne kryteria wyboru projektów dla projektów konkursowych w ramach wszystkich działań i poddziałań współfinansowanych ze środków EFS,
- specyficzne kryteria wyboru projektów konkursowych w ramach działań 7.1. *Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy* oraz 7.3. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości* w zakresie osi VII RPO,
- specyficzne kryteria wyboru projektów w ramach działań 8.1., 8.2., 8.5. osi VIII *Integracja społeczna*,
- specyficzne kryteria wyboru projektów konkursowych w ramach działań 9.1., 9.3., 9.4. w zakresie osi IX *Jakość edukacji i kompetencji w regionie*,
- specyficzne kryteria wyboru projektów w ramach działania 8.6. *Koordinacja sektora ekonomii społecznej w regionie* – projekt pozakonkursowy ROPS¹¹,
- specyficzne kryteria wyboru projektów w ramach działania 9.6. *Wsparcie stypendialne dla uczniów* (poddziałania 9.6.1. oraz 9.6.2.).

W dniu 25.09.2015 r. Komitet Monitorujący¹² zatwierdził kryteria wyboru projektów dla osi priorytetowych I-VI RPO współfinansowanych ze środków EFRR¹³, natomiast uchwałą Nr 18/III/2015¹⁴ zmienił uchwałę Nr 7/II/2015 z dnia 28 sierpnia 2015 r.

¹⁰ uchwałami Nr 6/II/2015, 7/II/2015, 8/II/2015, 9/II/2015, 10/II/2015, 11/II/2015, 12/II/2015, 13/II/2015, 14/II/2015, 15/II/2015, 16/II/2016

¹¹ ROPS - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie

¹² uchwałą Nr 19/III/2015

¹³ Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

¹⁴ z dnia 25 września 2015 r.

w sprawie zatwierdzenia specyficznych kryteriów wyboru projektów konkursowych w ramach działania 7.1. *Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy* w zakresie osi VII. Przyjęte ww. uchwałą Komitetu Monitorującego kryteria z zakresu EFRR obejmowały kryteria:

- formalne (dopuszczające standardowe i administracyjne standardowe w ramach osi I-VI, dopuszczające specyficzne w działaniach: 1.3., 1.4., 2.1., 3.2., 4.5., 5.1., 6.2., 6.4.),
- merytoryczne (dopuszczające standardowe w ramach I osi oraz osi II-VI, dopuszczające specyficzne w działaniach: 2.1., 4.5., 5.1., 6.2., 6.4.),
- jakościowe (działanie: 1.3., 1.4., 2.1., 3.2., 4.5., 5.1., 6.2., 6.4.),
- formalno-merytoryczne w ramach osi priorytetowej I *Konkurencyjna i Innowacyjna Gospodarka* (działanie 1.2.).

W dniu 17.02.2016 r. uchwałą Nr 147/3108/16 Zarząd Województwa Podkarpackiego przyjął zmieniony SZOOP RPO, w którym wprowadzono kryteria wyboru projektów dla działań 1.1., 1.2., 1.3. typ projektu 4, 8.4., 9.2. oraz Ramowe plany działań na rok 2016 wraz z proponowanymi kryteriami wyboru projektów dla działania 7.2. i poddziałań 9.6.1. i 9.6.2. (kryteria zostały zatwierdzone przez Komitet Monitorujący w dniu 12.02.2016 r.). W dniu 11.04.2016 r. Komitet Monitorujący zatwierdził zmiany w kryteriach wyboru projektów dla działań/poddziałań z zakresu EFRR. Wprowadzone zostały zmiany/uzupełnienia w kryteriach wyboru projektów przyjętych przez Komitet Monitorujący na wcześniejszym etapie oraz kryteria wyboru projektów w ramach działania: 3.1, 3.3., 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 5.2., 5.3., 5.4., 6.1., 6.3., 6.4. Kryteria te zostały uwzględnione w SZOOP RPO przyjętym przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 13.04.2016 r. Nie opracowano kryteriów wyboru projektów dla działania 7.6. *Programy profilaktyczne i zdrowotne w regionie* (oś VII) oraz dla działania 8.3. *Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych* (oś VIII).

(dowód: akta kontroli str. 246-257)

Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojciech Magnowski wyjaśnił, że do końca I kwartału 2016 r. opracowane zostały i przyjęte kryteria wyboru projektów dla wszystkich osi priorytetowych Programu. W obszarze poszczególnych działań, poddziałań oraz typów projektów w sposób oczywisty koncentrowano się na planowanych naborach wniosków, co oznacza, że nie przyjęto kryteriów wyboru na ten moment dla wszystkich bez wyjątku typów projektów w ramach poszczególnych działań i poddziałań. Wynikało to jak - wyjaśnił Dyrektor Departamentu - z etapowego przyjmowania dokumentu SZOOP RPO, w tym również kryteriów wyboru projektów, decyzji IZ RPO o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu SZOOP, konieczności modyfikacji wcześniej przyjętych kryteriów (ze względu na zmieniające się uwarunkowania, zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej, zgłaszanych wniosków i uwag, bieżących uwarunkowań wdrażania programu oraz doświadczeń z wcześniej przeprowadzonych naborów), bieżących ustaleń IZ RPO mających wpływ na treść SZOOP.

(dowód: akta kontroli str. 253-254)

1.4.

Zarząd Województwa Podkarpackiego, pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej uchwałą Nr 33/629/15 z dnia 3.03.2015 r. przyjął RPO WP na lata 2014-2020. RPO WP jest stosowany od dnia 23.02.2015 r., od dnia przyjęcia dokument ten nie podlegał zmianom.

Według stanu na dzień 1.07.2017 r. wkład UE w uruchomionych naborach w ramach poszczególnych osi priorytetowych osiągnął następujący poziom: oś I - 64,15 % całkowitej alokacji przypisanej do tej osi oraz odpowiednio dla pozostałych osi: oś II - 136,44 %, oś III - 80,84 %, oś IV - 85,52 %, oś V - 67,62 %, oś VI - 55,82 %, oś VII - 46,59 %, oś VIII - 71,45 %, oś IX - 42,33 %.

Poziom kontraktacji wg stanu na dzień 1.07.2017 r. był następujący: oś I - 32,47 % całkowitej alokacji przypisanej dla tej osi oraz odpowiednio dla pozostałych osi: oś II - 70,44 %, oś III - 33,82 %, oś IV - 27,53 %, oś V - 22,94 %, oś VI - 23,07 %, oś VII - 31,24 %, oś VIII - 26,05 %, oś IX - 33,44 %.

Wykonanie certyfikacji na koniec II kwartału 2017 r. - wydatki kwalifikowalne wyniosły: 114.544.776,93 zł dla EFRR oraz 142.471.453,86 zł dla EFS. Narastająca planowana certyfikacja na koniec 2018 r. - wydatki kwalifikowalne wyniosła: 1.872.987.984,15 zł dla EFRR oraz 958.036.855,48 zł dla EFS.

Według stanu na dzień 30.06.2017 r. procent realizacji kumulatywnej prognozy na koniec 2018 r. wyniósł: 6,12 % dla EFRR oraz 14,87 % dla EFS. W roku 2018 planowana jest największa certyfikacja wydatków w stosunku do 2016 i 2017 roku (81,76 % w ramach EFRR oraz 54,69 % dla EFS). Prognoza certyfikacji na koniec 2018 r. wynosi: 1.531.328.000 zł dla EFRR oraz 523.943.000 zł dla EFS.

Planowana certyfikacja na koniec 2018 r. - wydatki kwalifikowalne wyniosły: 440.162.696,57 euro dla EFRR oraz 224.729.919,40 euro dla EFS, natomiast minimalny poziom wydatków kwalifikowalnych na koniec 2018 r. wynikający z zasady n+3 wynosił: 324.442.677 euro dla EFRR oraz 126.984.203 euro dla EFS. Realizacja zasady n+3 wyniosła więc 135,67 % dla EFRR oraz 176,97 % dla EFS.

(dowód: akta kontroli str. 258-264)

1.5.

IZ prawidłowo sporządziła Deklarację zarządczą i Roczne podsumowanie końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli za rok obrachunkowy 2015/2016. Projekt *Deklaracji zarządczej wraz z projektem Zestawienia wydatków w okresie obrachunkowym oraz Roczne podsumowanie końcowych sprawozdań z audytów i kontroli* za rok obrachunkowy zakończony w dniu 30.06.2016 r. w zakresie wdrażania RPO WP na lata 2014-2020 przekazano Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej w dniu 28.10.2016 r. Ostateczna wersja Deklaracji, Zestawienie wydatków oraz Roczne podsumowanie końcowych sprawozdań z audytów i kontroli przekazano Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej w dniu 31.01.2017 r.

Roczne podsumowanie składane do 31 października i wersja ostateczna Roczno podsumowania za rok obrachunkowy 2015/2016 zawierały:

- analizę błędów i uchybień stwierdzonych w systemach realizacji,
- informację o działaniach naprawczych podjętych lub planowanych,
- podsumowanie końcowych sprawozdań z audytów realizowanych przez Instytucję Audytową w ramach RPO w danym roku obrachunkowym w obrębie audytów systemu zarządzania i kontroli, audytów wydatków zadeklarowanych w roku obrachunkowym, audytów zestawienia wydatków,
- podsumowanie kontroli przeprowadzanych w zakresie wydatków - weryfikacja wniosków o płatność w odniesieniu do danego roku obrachunkowego,
- podsumowanie kontroli przeprowadzonych w zakresie wydatków - kontrole na miejscu w odniesieniu do danego roku obrachunkowego.

(dowód: akta kontroli str. 265-341)

1.6.

IZ WP współpracowała z Instytucją Koordynującą Umowę Partnerstwa w Ministerstwie Rozwoju w zakresie opracowania i następnie analizy ścieżki

realizacji celów i tempa realizacji wskaźników oraz realizacji rekomendacji mających na celu zwiększenie efektywności i przyspieszenie realizacji RPO.

Współpraca w ww. zakresie prowadzona była w formie spotkań, narad i szkoleń przeprowadzanych w Ministerstwie Rozwoju, poprzez wymianę korespondencji z Ministerstwem odnośnie realizacji i wdrażania RPO oraz zwiększenia efektów działań na rzecz przyspieszenia tempa realizacji programu. Polegała ona również na monitorowaniu wskaźników finansowych i rzeczowych RPO, w związku z opracowanymi w Urzędzie planami wdrażania RPO na lata 2016-2018 oraz lata 2017-2019. Analiza korespondencji, notatek ze spotkań i dokumentów dotyczących współpracy IZ RPO Województwa Podkarpackiego z IK UP w Ministerstwie Rozwoju pozwala stwierdzić, że współpraca ta umożliwiła terminowe opracowanie planów i następnie analizę tempa wdrażania RPO.

(dowód: akta kontroli str. 342)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie stwierdzono:

- nierzetelne oszacowanie wskaźnika produktu i wskaźnika KEW na 2018 r. w II osi priorytetowej.

Ocena cząstkowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli IZ RPO zgodnie z *Wytycznymi w sprawie monitorowania postępu realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* oraz *Wytycznymi w sprawie sprawozdawczości na lata 2014-2020* opracowała i wdrożyła plany realizacji celów pośrednich i końcowych w powiązaniu z celami finansowymi. NIK ocenia, że szacowana realizacja wskaźnika produktu i wskaźnika KEW na 2018 r. w II osi priorytetowej została zaplanowana nierzetelnie. Osiągnięty w 2016 r. wskaźnik KEW znacznie przewyższył wartości docelowe określone w ramach wykonania na 2018 r. Szacowana realizacja wskaźnika produktu i wskaźnika KEW na 2018 r. także przewyższała wartości docelowe określone w ramach wykonania. Świadczy to o zastosowaniu błędnych założeń na etapie programowania tej osi.

2. Monitorowanie realizacji wskaźników finansowych i rzeczowych w odniesieniu do celów rocznych, pośrednich i końcowych RPO, a także osiągnięcie celów zapisanych w ramach wykonania RPO.

Opis stanu
faktycznego

2.1.

IZ sporządziła informacje kwartalne, zgodnie z zakresem danych określonych w załącznikach I-III Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020¹⁵. Informacje kwartalne sporządzane były w terminach sprawozdawczych określonych w ww. Wytycznych. W sporządzanych informacjach wykazywano w szczególności dane dotyczące dodatkowych celów rocznych wyznaczonych dla wskaźników/KEW włączonych do ram wykonania zgodnie z zał. I, tab. 4 Wytycznych.

Oprócz opisanych powyżej informacji kwartalnych z realizacji RPO monitorowanie celów pośrednich i końcowych, w tym również dodatkowych celów rocznych dla wskaźników objętych ramami wykonania w zakresie poszczególnych osi priorytetowych RPO odbywało się na podstawie tzw. planów trzyletnich. Pierwsza wersja planu odnosiła się do lat 2016-2018, kolejną zgodnie z rekomendacją Ministerstwa Rozwoju (MR) opracowano dla lat 2017-2019. W dokumencie tym przedstawiane są m.in. w formie opisowej dodatkowe informacje odnoszące się do pojawiających się w ramach danej osi sytuacji problemowych, w szczególności związanych z ryzykiem nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników/KEW ram

¹⁵ MiiR/H 2014-2020/15(01)/05/2015 z 8 maja 2015 r.

wykonania. Dodatkowo od maja 2017 r. wprowadzono mechanizm kontrolny, polegający na monitorowaniu (w cyklu miesięcznym) i przekazywaniu przez właściwe departamenty zaangażowane w realizację RPO oraz Instytucję Pośredniczącą WUP danych w zakresie naborów, kontraktacji oraz płatności do Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym. Departament ten na bazie ww. danych przygotowuje analizy określające m.in. stopień wykonania założonych celów, tj. dodatkowych celów rocznych, pośrednich oraz końcowych.

(dowód: akta kontroli str. 343-344)

2.2.

W wyniku monitorowania kwartalnego realizacji celów pośrednich i końcowych w powiązaniu z celami finansowymi stwierdzone były odchylenia od zakładanego scenariusza wdrażania RPO. W takich przypadkach Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym przedkładał dla Zarządu Województwa Podkarpackiego informacje dotyczące wprowadzenia usprawnień służących przyspieszeniu wdrażania RPO. W informacji Departamentu z dnia 29.03.2017 r. dla Zarządu Województwa Podkarpackiego wskazano planowane do podjęcia działania, w tym m.in.: ogłoszenie w III kwartale 2017 r. dodatkowego naboru w ramach działania 1.2. *Badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz ich wdrożenie*, zmianę terminu prowadzenia naborów w ramach działania 1.3. *Promowanie przedsiębiorczości* z III na II kwartał 2017 r., zwiększenie limitów dofinansowania dla projektów realizowanych w ramach poddziałania 4.3.1. *Gospodarka ściekowa*. W odniesieniu do procedur realizacji RPO planowano m.in. uproszczenie procedury weryfikacji wniosków o dofinansowanie w zakresie przeprowadzania oceny oddziaływania projektu na środowisko, uproszczenie procedury w zakresie wyboru do dofinansowania projektów znajdujących się na liście rezerwowej. Planowano również przeprowadzenie analizy możliwości przesunięć środków pomiędzy działaniami w ramach I osi priorytetowej, przesunięcie środków z działania 5.3. *Infrastruktura kolejowa* do działania 5.4. *Niskoemisyjny transport miejski*.

(dowód: akta kontroli str. 343-344, 345-356)

W celu zbadania skuteczności działań zaradczych do analizy wybrano dwa działania:

- przesunięcie środków w ramach działania 4.4. *Kultura* (data rozpoczęcia działania zaradczego – 4.06.2017 r., data zakończenia – 3.07.2017 r.) – dokonano tego w dwóch etapach - przesunięto rezerwę wykonania do działania 4.5. *Różnorodność biologiczna*, celem umożliwienia dofinansowania pozytywnie ocenionych projektów w ramach konkursu dedykowanego dla MOF oraz – przeznaczono dodatkowe środki w wysokości 26.351.595,09 zł na dofinansowanie projektów z listy rezerwowej projektów w ramach osi IV *Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego*. Działania te pozwoliły na wybór większej ilości projektów, bez konieczności przeznaczania czasu na kolejne konkursy i w konsekwencji możliwość wyboru i kontraktacji dodatkowych pozytywnie ocenionych przedsięwzięć;

- usprawnienia w obowiązujących procedurach (data rozpoczęcia działania zaradczego – 9.02.2017 r., data zakończenia – 27.06.2017 r.): dokonano tego poprzez wprowadzenie w Instrukcji Wykonawczej IZ możliwości powołania Komitetu Oceny Projektów (KOP) w zakresie oceny merytorycznej przed zakończeniem oceny formalnej (zmiana dotyczy zarówno procedur obowiązujących w ramach osi I, jak i w osiach II-VI), wprowadzenie w Instrukcji Wykonawczej IZ możliwości podjęcia działań zmierzających do wyboru do dofinansowania projektów rezerwowych z pominięciem czynności polegającej na wystosowaniu pisma do wnioskodawcy z zapytaniem o dalsze zainteresowanie aplikowaniem o środki (zmiana dotyczy procedur obowiązujących w osiach II-VI), jak również rezygnacja w Instrukcji

Wykonawczej IZ z weryfikacji finansowej umów/aneksów o dofinansowanie projektów, w ramach których następuje przekazanie dofinansowania tylko ze środków europejskich (zmiana została wprowadzona do dokumentu zaktualizowanego).

Powyższe działania zostały wdrożone, a informacja o nich została przekazana do stosowania pracownikom.

(dowód: akta kontroli str. 343-356)

2.3.

Zrealizowane cele finansowe i rzeczowe ram wykonania na 2016 r. i 2017 r. (wg stanu na dzień 30.06.2017 r.) w odniesieniu do wartości planowanych w poszczególnych osiach priorytetowych – wykonanie planu narastająco od 1.01.2015 r. do 30.06.2017 r. (w %) wyniosły odpowiednio:

- dla I osi: liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (w szt.) - 22,70 %; całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) - 28,52 %;
- dla II osi: liczba usług publicznych udostępnianych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3 (w szt.) - 0 %, szacowana wartość wskaźnika produktu (WP1) na podstawie umów o dofinansowanie - 107,42 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych - 1,23 %;
- dla III osi: szacowana wartość wskaźnika produktu (WP1) na podstawie umów o dofinansowanie (w MW) - 0 %, zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (w kWh/rok) - 0 %, szacunkowa wartość wskaźnika produktu (WP4) na podstawie umów o dofinansowanie (w km) – 100 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) – 10,72 %, w dwóch wskaźnikach założono, że wartości dla tych wskaźników pojawią się dopiero w 2018 r.: pierwszy - dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w MW) oraz drugi – długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej (w km);
- dla IV osi: długość sieci kanalizacyjnej (w km) – 0 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) – 1,70 %, w dwóch wskaźnikach założono, że wartości dla tych wskaźników pojawią się dopiero w 2018 r.: pierwszy - liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (w szt.) oraz drugi – liczba instytucji kultury objętych wsparciem;
- dla V osi: całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (w km) – 0 %, szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie umów o dofinansowanie (w km) – 65,20 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) – 0 %;
- dla VI osi: liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty (w szt.) – 42,75 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) – 27,06 %, dla jednego wskaźnika założono, że wartości wskaźnika pojawią się dopiero w 2018 r. - liczba wspartych podmiotów leczniczych (w szt.);
- dla VII osi: liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie (w osobach) – 56,05 %, liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie – 101,04 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) – 31,86 %;
- dla VIII osi: liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 22,64 %, liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie (w osobach) – 25,63 %, liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie (w osobach) – 0 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) – 3,77 %;

- dla IX osi: liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie (w szt.) – 97,09 %, liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie (w osobach) – 16,05 %, liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie (w osobach) – 40,30 %, liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy (w osobach) – 5,35 %, całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (w euro) – 10,44 %.

Wykonanie wartości pośredniej (2018 r.) narastająco do dnia 30.06.2017 r. w przypadku powyższych wskaźników wskazuje na niewystarczające tempo realizacji RPO. Jedynie w przypadku osi VII, dla której określono trzy wskaźniki, dwa z nich osiągnęły wartość powyżej 65 %. W pozostałych przypadkach wszystkie wskaźniki dla osi I-VI oraz VIII-IX, za wyjątkiem jednego wskaźnika w osi II oraz jednego w osi VI osiągnęły wartość poniżej 46,80 %.

Szczególnie niezadowolająca sytuacja ma miejsce w przypadku osi II, III, IV oraz V. W osi II na trzy wskaźniki jeden osiągnął wartość 0 %, zaś drugi 0,45 %. W osi III na sześć wskaźników cztery osiągnęły wartość 0 %. W osi IV na cztery wskaźniki jeden osiągnął wartość 0,65 %, zaś pozostałe trzy wyniosły 0 %. W osi V na trzy wskaźniki dwa wyniosły 0 %.

(dowód: akta kontroli str. 357-360)

Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar wyjaśnił, że obecny stopień realizacji wskaźników produktu z ram wykonania jest bezpośrednio i nierozdzielnie związany z czasem trwania projektów, w szczególności specyfika projektów infrastrukturalnych, współfinansowanych ze środków EFRR powoduje, że ich efekty widoczne są dopiero po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji i tylko wówczas istnieje możliwość rozliczenia zawartych w nich wskaźników. W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS, ich odmienna specyfika pozwala na etapowe rozliczanie wskaźników na podstawie wniosków o płatność pośrednią, co oznacza, że efekty podejmowanych działań są zdecydowanie szybciej widoczne niż w przypadku projektów infrastrukturalnych. System wdrażania RPO WP został zaplanowany w taki sposób, aby w pierwszej kolejności zapewnić osiągnięcie celów pośrednich określonych w ramach wykonania ustanowionych na 2018 r., IZ planując ogłaszanie naborów, w pierwszej kolejności uruchamia te nabory, które w największym stopniu wpływają na osiągnięcie wskaźników produktu i KEW ujętych w ramach wykonania.

Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar wyjaśnił ponadto, że dokonując oceny stopnia wykonania celów rocznych wskaźników objętych ramami wykonania należy mieć na uwadze, że wartości te zmieniają się w czasie i bardzo często są zależne od wielu czynników zewnętrznych na które IZ nie ma wpływu, jednocześnie w kontekście celów rocznych ustanowionych na rok 2017, z uwagi na niezakończony jeszcze okres rozliczeniowy (który upływa 31.12.2017 r.) na obecną chwilę nie jest możliwym dokonanie pełnej oceny stopnia wykonania celu na rok 2017 – pierwsze wnioski sformułowane zostaną z początkiem 2018 r. na podstawie wartości wskaźników wskazanych przez beneficjentów we wnioskach o płatność złożonych i zatwierdzonych do końca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 136-167)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że działania IZ RPO w zakresie sporządzania informacji kwartalnych dotyczących oceny realizacji celów finansowo-rzeczowych,

a także monitorowania postępu rzeczowego realizacji RPO prowadzone były rzetelnie.

NIK wskazuje jednakże na niezadowalający poziom wykonania wskaźników ujętych w ramach wykonania RPO na 2018 r. (narastająco do dnia 30.06.2017 r.). Jedynie w przypadku osi VII, dla której określono trzy wskaźniki, dwa z nich osiągnęły wartość powyżej 65 %. W pozostałych przypadkach wszystkie wskaźniki dla osi I-VI oraz VIII-IX, za wyjątkiem jednego wskaźnika w osi II oraz jednego w osi VI osiągnęły wartości poniżej 46,80 %. Szczególnie niezadowalająca sytuacja ma miejsce w przypadku:

- osi II, w której dwa z trzech wskaźników osiągnęły odpowiednio 0 % i 0,45 %,
- osi III, w której na sześć wskaźników cztery z nich osiągnęły wartość 0 %,
- osi IV, w której na cztery wskaźniki jeden osiągnął wartość 0,65 %, zaś pozostałe trzy – 0 %,
- osi V, w której dwa spośród trzech wskaźników dwa osiągnęły wartość 0 %.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. w przypadku osi priorytetowej, w której ramy wykonania obejmują więcej niż dwa wskaźniki, nieosiągnięcie co najmniej 65 % wartości celu pośredniego do końca 2018 r. dla co najmniej dwóch z tych wskaźników uznaje się za poważne niepowodzenie w wykonaniu celów pośrednich.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że istnieje ryzyko niepełnej realizacji poziomu wykonania wskaźników ujętych w ramach wykonania RPO na 2018 r. w odniesieniu do przywołanego powyżej wyznacznika, w szczególności w przypadku osi II, III, IV oraz V.

3. Działania IZ dla zapewnienia odpowiedniego poziomu wykorzystania alokacji i certyfikacji wydatków do KE koniecznego do uniknięcia utraty części środków.

Opis stanu faktycznego

3.1.

RPO WP zatwierdzony został przez Komisję Europejską w dniu 13.02.2015 r., w związku z tym pierwsze wykonanie zasady n+3, określonej w art. 86 rozporządzenia 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.¹⁶ nastąpi z końcem 2018 roku. Cel n+3 do końca 2018 r., alokacja na 2014 i 2015 rok bez zaliczek i rezerwy wykonania wynosiła 383.712.848 euro. Cel n+3 do końca 2020 r., alokacja na 2014-2020 z zaliczkami i rezerwą wykonania wynosiła 2.114.243.760 euro.

Wnioskowana kwota przez IC do KE według stanu dzień 30.06.2017 r. wyniosła ogółem 50.221.227 euro, co stanowi 13,09 % wykonania celu n+3 na 2017 i 2018 r. (alokacji na 2014 i 2015 r.). W poszczególnych osiach wykonanie celu n+3 na 2017 i 2018 r. wyniosło odpowiednio: w osi I – 19,84 %, w osi II – 0,74 %, w osi III – 3,85 %, w osi IV – 0,52 %, w osi V – 0 %, w osi VI – 17,25 %, w osi VII – 38,61 %, w osi VIII – 1,64 %, w osi IX – 9,56 % w osi X – 69,48 %.

Procent wykorzystania alokacji na lata 2014-2020 (z rezerwą wykonania) wyniósł ogółem 2,38 %, w tym w poszczególnych osiach priorytetowych: w osi I – 3,60 %,

¹⁶ ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) Nr 1083/2006 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013 r., s. 320 ze zm.)

w osi II – 0,14 %, w osi III – 0,70 %, w osi IV – 0,10 %, w osi V – 0 %, w osi VI – 3,13 %, w osi VII – 6,95 %, w osi VIII – 0,29 %, w osi IX – 1,72 % w osi X – 13,42 %.

W zatwierdzonej przez MR prognozie kwot wniosków o płatność do KE na 2017 r. i 2018 r. przyjęto założenie dążenia do osiągnięcia na koniec 2017 r. wykorzystania alokacji dla województwa podkarpackiego na poziomie 12 %. Wykonanie na koniec czerwca 2017 r. wykorzystania alokacji wynosi 13,09 %. Wskazuje to, iż na chwilę obecną nie ma zagrożenia realizacji zasady n+3 i utraty części środków unijnych w związku z zastosowaniem tej zasady na koniec 2018 r.

Na instrumenty finansowe w RPO przeznaczono 2,94 % alokacji w EFRR (w ramach działania 1.4. *Wsparcie MŚP*, poddziałanie 1.4.2. *Instrumenty finansowe*) oraz 0,96 % w EFS (w ramach działania 7.3. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości*).

(dowód: akta kontroli str. 361, 455)

3.2.

Plan certyfikacji wydatków w ramach funduszy Polityki Spójności dla RPO WP na 2016 rok przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29.03.2016 r. wynosił 527.317.000 zł (124.367.217 euro)¹⁷. Stanowił on 5 % wykonania alokacji na 2016 r. Plan ten nie został wykonany.

Wykonanie planu certyfikacji wydatków na 2016 r. wyniosło bowiem 164.104.839,63 zł (37.219.571,19 euro), co stanowiło 31,12 % planu na 2016 rok.

IZ pismem z dnia 25.01.2016 r. poinformowała Ministerstwo Rozwoju, że przyjęty dla RPO WP plan certyfikacji w 2016 r. na poziomie 5 % alokacji nie może być wykonany. W piśmie zapisano m.in., że *z uwagi na terminy konkursów wynikające z harmonogramu naborów wniosków, czas niezbędny na przeprowadzenie procesu oceny złożonych wniosków o dofinansowanie oraz na zgromadzenie dokumentów koniecznych do kontraktacji, w tym przede wszystkim związanych z procedurami środowiskowymi, należy zakładać, że znacząca ilość umów zostanie podpisana w II półroczu 2016 r., w konsekwencji wypłata środków w ramach realizowanych projektów będzie możliwa najwcześniej w IV kwartale 2016 r., a zatem ich certyfikacja nastąpi w 2017 r.*

IZ pismem z dnia 13.06.2016 r. przekazała do MR prognozę dotyczącą kwoty wydatków kwalifikowalnych w 2016 r. i 2017 r. w ramach RPO. Prognoza wydatków kwalifikowalnych w roku budżetowym 2016 wynosiła 115.785.000 zł.

MR pismem z dnia 20.01.2017 r. podając zatwierdzone prognozy wniosków o płatność na 2017 r. i 2018 r. przedstawiło faktyczne wartości wykonania planu certyfikacji na 2016 r. w kwocie 37.219.571,19 euro.

Plan certyfikacji wydatków na 2017 r. dla RPO WP wynosił 256.241.378,5 euro, zaś na 2018 r. – 370.604.472,9 euro. Według stanu na dzień 30.06.2017 r. wykonanie planu certyfikacji na 2017 r. wyniosło 57.754.411,05 euro, co stanowi 22,54 % planu na 2017 r.

Planowana certyfikacja na 2017 r. i 2018 r. (narastająco) wynosiła 626.845.851,4 euro, natomiast planowane wykonanie certyfikacji wynosiło 627.673.044,79 euro, co stanowi 100,13 %. Planowana certyfikacja (narastająco) od 2016 do 2018 roku wynosiła 664.892.615,98 euro, co stanowi 31,45 % alokacji na lata 2014-2020.

(dowód: akta kontroli str. 362-453)

3.3.

¹⁷ dotyczy wydatków kwalifikowalnych, w ten sam sposób podano również pozostałe kwoty dotyczące certyfikacji

W projektach finansowanych z EFRR (osie I-VI) w przypadku osi II i IV terminy naboru wniosków wskazane w harmonogramie naboru wniosków były zgodne z faktycznym terminem przeprowadzenia naboru.

W osi I, III, V, VI stwierdzono odstępstwa od założonych terminów wynikających z harmonogramu.

W osi I:

- w działaniu 1.2. *Badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz ich wdrożenia*, typ projektu: prace B+R zaplanowany w Harmonogramie naboru wniosków na 2016 r. nabór miał odbyć się w IV kwartale 2016 r., a faktycznie nabór odbył się w I kwartale 2017 r. (Zarząd Województwa Podkarpackiego podjął w dniu 29.12.2016 r. uchwałę o zmianie Regulaminu konkursu, wprowadzając zmianę terminu rozpoczęcia naboru z 30.12.2016 r. na 30.01.2017 r.).

- w działaniu 1.4. *Wsparcie MŚP*, poddziałanie 1.4.1. *Dotacje bezpośrednie*, typ projektu: Rozwój MŚP zaplanowany w Harmonogramie naboru wniosków na 2016 r. nabór miał odbyć się w IV kwartale 2016 r., a faktycznie nabór odbył się w I kwartale 2017 r.

- w działaniu 1.3. *Promowanie przedsiębiorczości*, typ projektu: Inkubatory przedsiębiorczości nabór zaplanowany był początkowo na II kwartał 2017 r., nabór nie został przeprowadzony.

W osi III :

- w działaniu 3.3. *Poprawa jakości powietrza*, poddziałanie 3.3.1. *Realizacja planów niskoemisyjnych* oraz w działaniu 3.2. *Modernizacja energetyczna budynków*, typ projektu: głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – podmioty z zakresu ochrony zdrowia – nabory zostały zaplanowane na II kwartał 2016 r. IZ RPO podjęła decyzję o odstąpieniu od naboru w 2016 r. (nabory zostały zaplanowane w harmonogramie na 2017 r. w IV kwartale 2017 r.).

W osi V:

- w działaniu 5.1. *Infrastruktura drogowa* nabór wniosków zaplanowany był w Harmonogramie naboru wniosków na 2015 r. na IV kwartał 2015 r., a faktycznie odbył się w I kwartale 2016 r.

W osi VI:

- w działaniu 6.4. *Infrastruktura edukacyjna*, poddziałanie 6.4.4. *Instytucje popularyzujące naukę* nabór wniosków w Harmonogramie naboru wniosków na 2015 r. zaplanowany był na IV kwartał 2015 r., w efekcie odstąpiono od przeprowadzania naboru w tym poddziałaniu.

W projektach współfinansowanych z EFS w działaniach 7.1., 7.3, 7.4., 7.5., 7.6., 8.1., 8.2., 8.3., 8.4., 8.5., 9.2., 9.3., 9.4. odstępstwa od założonych w harmonogramach terminów naborów wynosiły od jednego do trzech kwartałów (np. nabór zaplanowano w II kwartale 2016 r., a faktycznie odbył się w III kwartale 2016 r. lub nabór zaplanowano w II kwartale 2016 r., a faktycznie odbył się w I kwartale 2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 454)

Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Tomasz Zieliński wyjaśnił, że odstępstwa od przeprowadzenia naborów od przyjętych harmonogramów (EFRR) wynikały m.in. z konieczności przyjęcia przez Zarząd Województwa Podkarpackiego Strategii Rozwoju Transportu, braku wiążących map zdrowotnych, braku podstaw prawnych w zakresie udzielenia pomocy publicznej dla nieefektywnych energetycznie sieci ciepłowniczych, zmiany planów działań oraz poszerzenie ich zawartości o opisy obszarów/zakresów inteligentnych specjalizacji, trwających konsultacji i konieczności uzyskania interpretacji z UOKiK dotyczących kwestii występowania pomocy publicznej w projektach z zakresu inkubatorów przedsiębiorczości, jak najlepszego

dopasowania planowanych inwestycji popularyzujących naukę. Odstępstwa od terminów naborów wniosków założonych w harmonogramach dotyczących projektów współfinansowanych z EFS - jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym wynikały m.in. z konieczności dostosowania zapisów regulaminów konkursu do zmienionych wytycznych, zmian SZOOP i wzorów umów stanowiących załącznik do regulaminów konkursów, oczekiwania na zatwierdzenie przez Komitet Monitorujący RPO kryteriów wyboru projektów.

(dowód: akta kontroli str. 456-465)

Wkład UE w umowach o dofinansowanie projektów zawartych z beneficjentami na koniec 2015 r. wynosił 39.093.911 zł, na koniec 2016 r. - 1.268.355.406 zł, natomiast na dzień 30.06.2016 r. – 2.720.262.199 zł, co stanowiło odpowiednio 0,46 %, 15 % oraz 32,17 % wkładu UE jako % alokacji.

Nie we wszystkich działaniach RPO zostały uruchomione nabory i zakontraktowane środki. Dotychczas nie uruchomiono naborów w trybie konkursowym w ramach pięciu działań RPO:

- w działaniu 6.3. *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej* – zgodnie z zapisami SZOOP podstawą realizacji przedsięwzięć mają być lokalne/gminne programy rewitalizacji. Nie wszystkie programy zostały jak dotąd pozytywnie zweryfikowane (zgodnie z zapisami Instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach RPO program rewitalizacji gmina winna przedłożyć najpóźniej do 90 dni przed pierwszym dniem miesiąca, w którym planowane jest ogłoszenie konkursu).

- w działaniu 7.7. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości – ZIT*, w działaniu 8.7. *Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – ZIT*, w działaniu 8.8. *Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych – ZIT*, w działaniu 8.9. *Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej – ZIT* – konkursy w ramach działań dedykowanych ZIT, zgodnie z obowiązującym Harmonogramem naboru wniosków planowane są do ogłoszenia w III kwartale 2017 r.

Dotychczas nie zakontraktowano środków w ramach następujących działań RPO: 1.1. *Wsparcie infrastruktury B+R jednostek naukowych*, 1.5. *Promowanie przedsiębiorczości – ZIT*, 3.1. *Rozwój OZE*, 4.2. *Gospodarka odpadami*, 5.2. *Infrastruktura terminali przeładunkowych*, 5.5. *Niskoemisyjny transport miejski – ZIT*, 6.1. *Rozwój potencjału endogenicznego regionu*, 6.3. *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej*, 6.5. *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej - ZIT*, 7.4. *Rozwój opieki żłobkowej w regionie*, 7.6. *Programy profilaktyczne i zdrowotne w regionie*, 7.7. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości – ZIT*, 8.7. *Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – ZIT*, 8.8. *Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych – ZIT*, 8.9. *Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej – ZIT*.

Przyczyny braku kontraktacji w ww. działaniach to: trwające nabory lub ocena złożonych wniosków, rozstrzygnięcie naboru nastąpiło pod koniec czerwca 2017 r. i nie zawarto dotychczas umów z beneficjentami w ramach danego działania, albo zgodnie z Harmonogramem naboru wniosków nabory zaplanowane zostały w III lub IV kwartale 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 261-264, 466)

Według stanu na dzień 30.06.2017 r. liczba wniosków złożonych przez beneficjentów w ramach naborów w osiach priorytetowych I-X wyniosła ogółem 3.109 (w każdej z osi złożone były wnioski: najmniej w osi X – 21, najwięcej w osi I – 1194). Liczba wniosków na dzień 31.12.2015 r. wynosiła – 19, na 30.06.2016 r. – 961, na 31.12.2016 r. – 2589. Wkład UE jako procent alokacji we wnioskach o

dofinansowanie projektów złożonych przez beneficjentów w ramach naborów według stanu na dzień 31.12.2015 r. wyniósł 0 %, na 30.06.2016 r. – 15,99 %, na 31.12.2016 r. - 58,26 %, na 30.06.2017 r. – 73,55 %. Liczba zawartych z beneficjentami umów o dofinansowanie wyniosła odpowiednio: na dzień 31.12.2015 r. – 15, na 30.06.2016 r. – 70, na 31.12.2016 r. – 531, na 30.06.2017 r. – 1044. W każdej osi RPO zawarte były umowy z beneficjentami (najmniej w osi V – 15 umów, najwięcej w osi IX – 205 - dane na 30.06.2017 r.).

Wkład UE jako procent alokacji w zawartych umowach o dofinansowanie wyniósł: na dzień 31.12.2015 r. – 0,46 %, na 30.06.2016 r. – 1,30 %, na 31.12.2016 r. – 15 %, na 30.06.2017 r. – 32,17 %, w poszczególnych osiach priorytetowych wynosił: w osi I – 34,49 %, w osi II - 74,83 %, w osi III – 35,92 %, w osi IV – 29,24 %, w osi V – 24,36 %, w osi VI – 24,51 %, w osi VII – 33,19 %, w osi VIII – 27,67 %, w osi IX – 35,52 %, w osi X – 35,06 %. Wydatki wykazane przez beneficjentów we wnioskach o płatność w osiach I-X wyniosły łącznie: na dzień 31.12.2015 r. – 0 zł, na 30.06.2016 r. – 49.300.335 zł, na 31.12.2016 r. – 139.967.939 zł, na 30.06.2017 r. – 302.726.900 zł (wartość najmniejsza w osi V – 13.417 zł, największa w osi VII – 99.635.144 zł). Wkład UE jako procent alokacji we wnioskach o płatność wyniósł: na dzień 31.12.2015 r. – 0 %, na 30.06.2016 r. – 0,58 %, na 3.12.2016 r. – 1,66 %, na 30.06.2017 r. – 3,58 %, w poszczególnych osiach priorytetowych według stanu na dzień 30.06.2016 r. wynosił: w osi I – 5,35 %, w osi II – 0,57 %, w osi III – 1,22 %, w osi IV – 0,74 %, w osi V – 0 %, w osi VI – 3,55 %, w osi VII – 10,95 %, w osi VIII – 0,94 %, w osi IX – 3,20 %, w osi X – 17,69 %.

(dowód: akta kontroli str. 261-264)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono niepełną realizację przyjętego przez Radę Ministrów Planu certyfikacji na 2016 rok w wysokości 5 % wykonania alokacji.

Zgodnie z Planem certyfikacji w 2016 r. wartość wydatków w RPO, która powinna zostać certyfikowana do KE wg stanu na 31.12.2016 r. wynosiła 527.317.000 zł. Wg stanu na 31.12.2016 r. IZ certyfikowała wydatki w kwocie 164.104.839,63 zł, co stanowiło 31,12 % planu.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli krytycznie ocenia brak wykonania przyjętego przez Radę Ministrów Planu certyfikacji wydatków w ramach funduszy Polityki Spójności dla RPO WP na 2016 rok. Wykonanie Planu certyfikacji wydatków na 2016 r. wyniosło bowiem 164.104.839,63 zł (37.219.571,19 euro), co stanowiło 31,12 % planu na 2016 rok. W niewielkim stopniu wykonano również Plan certyfikacji na 2017 rok, według stanu na dzień 30.06.2017 r. wyniósł on jedynie 22,54 %.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że wprawdzie na dzień zakończenia niniejszej kontroli NIK nie ma zagrożenia realizacji zasady n+3 i utraty części środków unijnych w związku z zastosowaniem tej zasady na koniec 2018 r., to uwzględniając brak osiągnięcia przyjętego przez Radę Ministrów Planu certyfikacji wydatków na 2016 r. oraz niski stan wykonania Planu certyfikacji wydatków na 2017 rok, wg stanu na dzień 30.06.2017 r. istnieje obawa niezapewnienia odpowiedniego poziomu certyfikacji wydatków do KE.

4. Realizacja działań określonych w Planie działań, m.in. dotyczących naboru projektów, podpisywania umów, wydatkowania środków przez beneficjentów, uruchomienia wdrażania instrumentów finansowych mających wpływ na postęp we wdrażaniu i przyspieszaniu realizacji RPO.

4.1. Strategia Inwestycyjna dla Instrumentów Finansowych w ramach RPO przyjęta przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 22.11.2016 r.¹⁸ określała, że wsparcie w formie instrumentów finansowych będzie miało miejsce w EFRR w ramach działania 1.4. *Wsparcie MŚP*, poddziałanie 1.4.2. *Instrumenty Finansowe* oraz w EFS w ramach działania 7.3. *Wsparcie Rozwoju Przedsiębiorczości*. Alokacja UE dla osi I, działanie 1.4., poddziałanie 1.4.2. wynosiła 44,72 mln euro (EFRR), zaś dla osi VII, działanie 7.3. wynosiła 5,73 mln euro (EFS).

W dniu 30.11.2016 r. pomiędzy Województwem Podkarpackim a Bankiem Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie (BGK) została zawarta umowa o finansowanie projektu pn. *Wdrażanie Instrumentów Finansowych w działaniu 1.4. Wsparcie MŚP, poddziałaniu 1.4.2. Instrumentu Finansowe* oraz umowa o finansowanie projektu pn. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości poprzez pożyczki*. Stosowna umowa o finansowanie projektu dotyczącego działania 7.3. została zawarta w dniu 30.11.2016 r. pomiędzy Województwem Podkarpackim - Wojewódzkim Urzędem Pracy w Rzeszowie a BGK.

W oparciu o zapisy Strategii Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 28.02.2017 r.¹⁹ przyjął Harmonogram wdrażania Instrumentów Finansowych w ramach RPO. Rozpoczęcie procedury naboru pośredników finansowych w 2017 r. dla umowy o finansowanie projektu w działaniu 1.4., poddziałanie 1.4.2. przewidziane było na II kwartał 2017 r. (30.04.2017 r.), natomiast dla umowy o finansowanie projektu pn. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości poprzez pożyczki* dotyczącej działania 7.3. przewidziane było na I i IV kwartał 2017 r. (31.01.2017 r. i 30.11.2017 r.). Dalsze nabory w działaniu 1.4., poddziałanie 1.4.2. przewidziano w latach 2018-2020, natomiast w przypadku działania 7.3. w latach 2018-2022.

Nabory pośredników finansowych dla powyższych projektów nie zostały ogłoszone w terminach zaplanowanych w harmonogramie wdrażania.

W dniu 4.07.2017 r. wszczęte zostało przez Bank Gospodarstwa Krajowego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. *Wybór pośredników finansowych w celu wdrażania instrumentu finansowego „pożyczka standardowa”* w ramach RPO WP na lata 2014-2020 (działaniu 1.4. poddziałanie 1.4.2.). Termin składania ofert w tym postępowaniu upływa w dniu 11.08.2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 467-512)

Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojciech Magnowski wyjaśnił, że ze względu na skalę i złożoność zagadnienia dotyczącą projektu dokumentacji przetargowej w działaniu 1.4. w okresie od kwietnia do maja 2017 r. trwały prace konsultacyjne pomiędzy departamentami Urzędu a BGK, w efekcie BGK w dniu 29.06.2017 r., tj. w II kwartale 2017 r. przekazał do publikacji ogłoszenie o zamówieniu, samo ogłoszenie umożliwiające wszczęcie postępowania pojawiło się natomiast w dniu 4.07.2017 r. (III kwartał 2017 r.). Dyrektor Departamentu wyjaśnił ponadto, że ze względu na fakt, że umowa dotycząca działania 7.3. została podpisana w dniu 30.11.2016 r. niemożliwe było opracowanie dokumentacji przetargowej na styczeń 2017 r., ponadto projekt dokumentacji przetargowej został przekazany do WUP w kwietniu 2017 r., tuż po zaakceptowaniu zaktualizowanej Strategii Inwestycyjnej (uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 11.04.2017 r.), następnie poprawiona

¹⁸ uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego nr 239/4779/16 z dnia 22.11.2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Inwestycyjnej dla Instrumentów Finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020

¹⁹ uchwałą nr 279/5536/17 z dnia 28.02.2017 r. w sprawie przyjęcia Harmonogramu wdrażania Instrumentów Finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020

dokumentacja przetargowa (zaktualizowana po kątem zmian w Strategii Inwestycyjnej) została przekazana wraz z załącznikami do BGK, obecnie trwają uzgodnienia tych dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 513-530)

W związku z uznaniem, że ocena ex ante instrumentów finansowych planowanych do zastosowania w RPO WP 2014-2020 (sporządzona w 2014 r.) nie odzwierciedla we właściwy sposób warunków rynkowych istniejących w czasie wdrażania RPO Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 13.06.2017²⁰ podjął decyzję o aktualizacji oceny oraz modyfikacji przyjętych założeń odnośnie zastosowania instrumentów finansowych w ramach Programu, jak również zaproponowanej Strategii inwestycyjnej instrumentów finansowych.

W dniu 4.07.2017 r. zostało ogłoszone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w formie przetargu nieograniczonego na wykonanie badania ewaluacyjnego pn. *Aktualizacja oceny ex ante instrumentów finansowych w ramach RPO WP 2014-2020*, którego głównym celem jest ocena zasadności, możliwości i zakresu stosowania instrumentów finansowych wraz z przeprowadzeniem oceny ryzyka oraz oceną koncepcji wdrożenia instrumentów finansowych w ramach RPO (aktualnie trwa procedura wyboru wykonawcy badania ewaluacyjnego). Zadaniem wykonawcy w ramach aktualizacji będzie opracowanie optymalnej koncepcji wdrażania instrumentów finansowych w ramach Programu. Zakończenie realizacji przedmiotowej ewaluacji planowane jest na grudzień 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 467-468)

4.2.

Strategia ZIT Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego została pozytywnie zaopiniowana przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 28.06.2016 r.²¹ Ministerstwo Rozwoju w dniu 30.06.2016 r. pozytywnie zaopiniowało dokument Strategii ZIT ROF w zakresie zgodności z Umową Partnerstwa oraz możliwościami finansowania projektów z krajowych programów operacyjnych.

Komitet Monitorujący RPO w dniu 30.09.2016 r. przyjął kryteria wyboru projektów dla projektów konkursowych realizowanych w formule ZIT współfinansowanych ze środków EFS w ramach RPO oraz kryteria wyboru projektów dla osi priorytetowych I-VI RPO współfinansowanych ze środków EFRR²².

W Planie wdrażania RPO na lata 2016-2018 projekty ZIT zaplanowane były w następujących działaniach i poddziałaniach:

- EFRR: w działaniu 1.3. *Promowanie przedsiębiorczości - ZIT*, 3.1. *Rozwój OZE - ZIT*, w poddziałaniu 3.3.1. *Realizacja planów niskoemisyjnych - ZIT*, w działaniu 4.4. *Kultura - ZIT*, 5.4. *Niskoemisyjny transport miejski - ZIT*, 6.3. *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej - ZIT*,

- EFS: w działaniu 7.3. *Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości - ZIT*, 8.1. *Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT*, 8.3. *Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych - ZIT*, 8.4. *Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej - ZIT*.

Nabory dla projektów EFRR w Planie wdrażania RPO na lata 2016-2018 zaplanowane były w I i II kwartale 2017 r. Nabory dla EFS w ramach ZIT w Planie wdrażania RPO na lata 2016-2018 nie były wydzielone (były jedynie ujęte kwotowo w ramach naborów zaplanowanych na 2017 r., bez wskazania konkretnego

²⁰ uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego nr 315/6587/17 z dnia 13.06.2017 r. w sprawie podjęcia decyzji o realizacji zadania ewaluacyjnego pn. „Aktualizacja oceny ex ante instrumentów finansowych w ramach RPO WP 2014-2020”

²¹ uchwałą nr 191/394/16

²² uchwałą nr 44/VII/2016 i nr 45/VII/2016

kwartału). W ramach powyższych działań i poddziałań Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą Nr 209/4186/16 z dnia 30.08.2016 r. wydzielił działania i poddziałania dla ZIT (dodanie nowych numeracji). Ostatecznie finansowanie projektów w formule ZIT realizowane było w EFRR w działaniach i poddziałaniach: 1.5, 3.3.3., 3.4., 4.3.1., 4.6., 5.5., 6.5., zaś w EFS w działaniach 7.7., 8.7., 8.8., 8.9.

Konkursy dla ZIT w ramach EFS nie były dotychczas ogłaszane. Zgodnie z harmonogramem naboru wniosków na rok 2017 konkursy dla ZIT w ramach EFS zostały zaplanowane na III kwartał 2017 r.²³: w osi VII w działaniu 7.7. (11,7 mln zł) oraz w osi VIII: w działaniu 8.7. (11,7 mln zł), w działaniu 8.8. (5,84 mln zł), w działaniu 8.9. (6,23 mln zł).

Wysokość środków przeznaczonych na realizację projektów w formule ZIT dla ROF Zarząd Województwa Podkarpackiego ustalił uchwałą nr 167/3431/16 z dnia 19.04.2016 r., zmienioną uchwałą z dnia 22.04.2016 r. oraz uchwałą z dnia 7.03.2017 r.²⁴ Ostatecznie alokacja środków EFRR na realizację projektów w formule ZIT wynosiła łącznie 335.413.388,08 zł. Alokacja środków EFS wyniosła łącznie 32.427.699 zł.

W Planie naprawczym zatwierdzonym w dniu 20.12.2016 r. zaplanowano podpisanie w 2017 r. umów o dofinansowanie w ramach EFRR (tryb pozakonkursowy) na łączną kwotę 199.092.603 zł oraz w 2018 r. na kwotę 136.320.784 zł, w tym:

- w działaniu 1.5. *Promowanie przedsiębiorczości – ZIT* w II kwartale 2017 r. i I kwartale 2018 r.,
- w poddziałaniu 3.3.3. *Realizacja planów niskoemisyjnych - ZIT* w I kwartale 2018 r.
- w działaniu 4.6. *Kultura – ZIT* w I kwartale 2017 r.,
- w działaniu 3.4. *Rozwój OZE* w II i III kwartale 2017 r. (jeden projekt w II kwartale i drugi projekt w III kwartale),
- w poddziałaniu 4.3.1. *Gospodarka ściekowa – ZIT*²⁵ w II kwartale 2017 r.,
- w działaniu 5.5. *Niskoemisyjny transport miejski – ZIT* w III kwartale 2017 r.,
- w działaniu 6.5. *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej – ZIT* w I kwartale 2018 r.,

W kolejnym Planie naprawczym zatwierdzonym w dniu 28.02.2017 r. nie zmieniano powyższych terminów.

Zaplanowane w Planie naprawczym umowy o dofinansowanie w I i II kwartale 2017 r. w działaniu 1.5., poddziałaniu 4.3.1. nie zostały dotychczas zawarte, natomiast zaplanowana w I kwartale 2017 r. umowa w działaniu 4.6. została zawarta dopiero w III kwartale 2017 r. (w dniu 28.07.2017 r.). W działaniu 4.6. w dniu 13.06.2017 r. wybrano projekt pn. *Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz wsparcie instytucji kultury na terenie ROF* (kwota dofinansowania 17.671.786,37 zł – EFRR). W dniu 30.06.2017 r. zawarto umowę dotyczącą projektu (1 z dwóch projektów) pn. *Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy* na kwotę 35.649.867 zł (działanie 3.4. – zgodnie z terminem określonym w Planie naprawczym w II kwartale 2017 r.).

Na dzień zakończenia kontroli NIK w zakresie wdrażania Instrumentu ZIT zakontraktowano 2 projekty na łączną kwotę 53.321.653,37 zł (EFRR): jeden w działaniu 3.4. oraz jeden w działaniu 4.6.

(dowód: akta kontroli str. 531-619)

²³ w Planie naprawczym dla wdrażania Instrumentu ZIT w województwie podkarpackim także wskazano III kwartał 2017 r.

²⁴ uchwałami: nr 168/3469/16 i nr 281/5607/17

²⁵ uchwałą nr 283/5635/17 z dnia 14.03.2017 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego wydzielił odrębne poddziałanie 4.3.3. *Gospodarka ściekowa – ZIT* dla ROF

Poziom kontraktacji alokacji ZIT zaplanowany w Planie naprawczym został ustalony następująco: w I kwartale 2017 r. - 4,89 %, w II kwartale 2017 r. - 21,94 %. Wykonanie poziomu kontraktacji alokacji ZIT w I kwartale 2017 r. wyniosło 0 %, zaś w II kwartale 2017 r. – 9,69 %²⁶. Kwota środków UE zaplanowana w RPO z zakresu realizacji instrumentu ZIT wynosiła 72.815.604 euro (291.262.416 zł przeliczona po kursie 4 zł), kwota wkładu UE w podpisanych umowach o dofinansowanie wg stanu na dzień 30.06.2017 r. wyniosła 35.649.867 zł. Wkład UE jako procent alokacji wyniósł 12,24 % (wartość wyliczona dla kursu euro wynoszącego 4 zł), kwota wkładu UE rozliczona we wnioskach o płatność na dzień 30.06.2017 r. – 0 zł.

Przyjęte w Planie naprawczym dla wdrażania Instrumentu ZIT terminy zawierania umów oraz poziom kontraktacji alokacji ZIT nie były dotrzymywane. Stwierdzono również niski poziom kontraktacji alokacji dedykowanej dla ZIT. Przyjęty Plan naprawczy nie doprowadził do zakontraktowania przewidzianych do realizacji projektów oraz nie zwiększył poziomu kontraktacji ZIT w I i II kwartale 2017 r..

W związku z brakiem osiągnięcia zakładanego w Planie naprawczym poziomu kontraktacji alokacji ZIT Ministerstwo Rozwoju, pismem z dnia 21.07.2017 r. poinformowało Prezesa Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego²⁷, że Ministerstwo oczekiwało osiągnięcia co najmniej deklarowanego poziomu kontraktacji alokacji, tymczasem wartości te nie zostały osiągnięte. Z tego powodu Ministerstwo dokonało blokady wydatków ujętych w *Szczegółowym budżecie na wsparcie podmiotu realizującego ZIT w 2017 r.* Zablockowana kwota dotacji w 2017 r. wyniosła 196.093,18 zł (proporcjonalnie do niezrealizowanej części celu określonego narastająco na dzień 30.06.2017 r.). W piśmie wskazano jednocześnie, że w przypadku ponownego nieosiągnięcia minimalnego poziomu kontraktacji w III kwartale 2017 r. kwota wydatków kwalifikowalnych w ramach dotacji zostanie dodatkowo zablockowana.

(dowód: akta kontroli str. 531-619)

W sprawie opóźnień w realizacji Planu naprawczego ZIT oraz braku zaplanowanego poziomu kontraktacji alokacji ZIT w I i II kwartale 2017 r. Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojciech Magnowski wyjaśnił, że:

- w działaniu 1.5. z uwagi na znaczny stopień rozbieżności w zakresie pierwotnie zgłaszanych na etapie identyfikacji oczekiwań partnerów podjęto decyzję o zmianie specyfiki realizacji projektu, w konsekwencji wniosek w ramach naboru został złożony w dniu 4.07.2017 r.;
- w działaniu 4.6. w trakcie uzupełnienia dokumentów do projektu okazało się, że w przypadku jednego z partnerów prawomocne pozwolenie na budowę nie obejmowało pełnego zakresu projektu, co uniemożliwiło podpisanie umowy w II kwartale 2017 r.;
- w poddziałaniu 4.3.1. złożony w ramach naboru wniosek został wycofany, gdyż nie zawierał pełnego zakresu rzeczowego projektu, w chwili obecnej trwa procedura przygotowawcza do ponownego złożenia wniosku (planowany termin złożenia – III kwartał 2017 r.).

Dyrektor Departamentu wyjaśnił ponadto, że na chwilę obecną w trakcie oceny są wnioski o dofinansowanie w działaniu 1.5., 3.4. (drugi projekt), 5.5. na łączną kwotę

²⁶ Alokacja dla Instrumentu ZIT zgodnie uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 7.03.2017 r. nr 281/56/07/17 wynosiła 367.841.087,08 zł

²⁷ IZ RPO zawarła w dniu 29.01.2016 r. ze Stowarzyszeniem Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego porozumienie w sprawie powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej z zakresu realizacji Instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach RPO WP na lata 2014-2020

dofinansowania 116.138.442,06 zł, zakłada się, że zakończenie procedury oceny oraz zakontraktowanie tych projektów nastąpi najpóźniej w IV kwartale 2017 r., po zakontraktowaniu tych projektów planowane osiągnięcie poziomu kontraktacji środków EFRR w ramach instrumentu ZIT wyniesie 50,52 %. Dyrektor Departamentu wyjaśnił ponadto, że opóźnienia w realizacji ZIT spowodowane były znaczną złożonością oraz wysokim stopniem skomplikowania projektów realizowanych w formule partnerskiej z kilkoma lub kilkunastoma partnerami, co utrudnia koordynację działań zarówno na etapie tworzenia koncepcji projektu, jak i samej dokumentacji aplikacyjnej i wymaga dłuższego czasu na osiągnięcie gotowości do realizacji. Dalsze przyczyny opóźnień to trwająca procedura opiniowania strategii ZIT wynikająca z konieczności wypracowania wspólnego stanowiska wszystkich członków Stowarzyszenia ROF w odniesieniu do uwag przesyłanych przez IZ RPO oraz brak lokalnych/gminnych programów rewitalizacyjnych, w których wskazane będą obszary wymagające rewitalizacji i uwzględnione będą projekty, które przyczynią się do wyprowadzenia danego obszaru z kryzysu.

(dowód: akta kontroli str. 620-623)

4.3.

IZ RPO rzetelnie wykonywała działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne dotyczące wdrażania RPO.

W okresie od dnia 1.01.2015 r. do 24.07.2017 r. zrealizowano m.in.: 59 szkoleń dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów RPO, 7 konferencji i spotkań promujących RPO, 6 wizyt studyjnych dla przedstawicieli mediów, których efektem była promocja projektów i zachęcanie do sięgania po środki w planowanych naborach poprzez materiały ukazujące się w mediach (prasa, radio, telewizja, Internet), 8 felietonów na antenie TVP Rzeszów promujących projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich, 2 edycja ogólnopolskiej akcji *Dni Otwarte Funduszy Europejskich* (we współpracy z MR), 3.578.582 odsłon strony internetowej poświęconej RPO WP. Ponadto Lokalny System Informacyjny umożliwia wnioskodawcom przygotowanie i wysłanie elektronicznej wersji wniosku o dofinansowanie projektu (informacje dotyczące tego systemu znajdują się na stronie internetowej programu). Integralną częścią regulaminów konkursów stanowiła instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie. W obszarze wniosków pozakonkursowych w ramach osi I, III, V, VI prowadzone były m.in. takie działania jak: bieżąca współpraca z wnioskodawcami w zakresie gotowości i stopnia przygotowania dokumentacji aplikacyjnej umożliwiającej złożenie wniosku o dofinansowanie, konsultacje z wnioskodawcami projektów w zakresie zgodności z RPO, aby umożliwić im jak najlepsze i najszybsze przygotowanie się do złożenia dokumentacji aplikacyjnej i uniknięcie błędów, mogących opóźnić proces oceny projektu. Powyższe działania przyczyniały się do zapewnienia dobrego przygotowania potencjalnych wnioskodawców do naborów wniosków w trybie konkursowym i pozakonkursowym.

(dowód: akta kontroli str. 624)

4.4.

Średni czas trwania oceny wniosków liczony od daty zakończenia naboru do dnia sporządzenia listy, o której mowa w art. 44 ust. 4 ustawy wdrożeniowej²⁸ w poszczególnych osiach priorytetowych, w których nabory odbywały się w trybie konkursowym (w dniach kalendarzowych) wynosił: dla osi I – 120 dni, dla osi II –

²⁸ ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217 ze zm.)

161 dni, dla osi III – 141 dni, dla osi IV – 150 dni, dla osi V – 144 dni, dla osi VI – 151 dni, dla osi VII – 243 dni, dla osi VIII – 193 dni, dla osi IX – 232 dni. W przypadku projektów dla naborów odbywających się w trybie pozakonkursowym czas ten wynosił: dla osi I – 53 dni, dla osi III – 54 dni, dla osi IV – 152 dni, dla osi V – 77 dni, dla osi VI – 73 dni, dla osi VII – 65 dni, dla osi VIII – 65 dni, dla osi IX – 67 dni. W osi VII czas trwania oceny wniosków dla działań w tej osi w naborach konkursowych wynosił od 89 dni (wartość najmniejsza) do 243 dni (wartość największa). W przypadku naborów w trybie pozakonkursowym czas ten wynosił dla projektów w działaniu 7.2 od 33 do 91 dni.

Średni czas trwania kontraktacji (w dniach kalendarzowych) liczony od zakończenia naboru do daty podpisania umowy o dofinansowanie wynosił: w osi I – 291 dni, w osi II - 224 dni, w osi III – 246, w osi IV – 226 dni, w osi V – 172 dni, w osi VI – 238 dni, w osi VII - 241 dni, w osi VIII – 254 dni, w osi IX – 314 dni, w osi X – 29 dni.

W celu skrócenia czasu trwania oceny wniosków o dofinansowanie i kontraktacji IZ podjęła działania dotyczące zmian w obowiązujących procedurach, tj.:

- w zakresie skrócenia czasu trwania oceny wniosków - wprowadzenie w Instrukcji Wykonawczej IZ możliwości powołania KOP w zakresie oceny merytorycznej przed zakończeniem oceny formalnej (zmiana ta dotyczy procedur w osi I oraz w osiach II-VI) oraz możliwości podjęcia działań zmierzających do wyboru do dofinansowania projektów rezerwowych z pominięciem czynności polegającej na wystosowaniu pisma do wnioskodawcy z zapytaniem o dalsze zainteresowanie aplikowaniem o środki (zmiana dotyczy procedur w osiach II-VI) - obie zmiany zostały wprowadzone do zaktualizowanego dokumentu w dniu 27.06.2017 r.;

- w zakresie skrócenia czasu kontraktacji - rezygnacja w Instrukcji Wykonawczej IZ z weryfikacji finansowej umów/aneksów o dofinansowanie projektów, w ramach których następuje przekazanie dofinansowania tylko ze środków europejskich – zmiana ta została wprowadzona do zaktualizowanego dokumentu w dniu 9.05.2017 r.

Z wyjaśnień Dyrektora Wojciecha Magnowskiego wynika, że termin wprowadzenia ww. usprawnień był optymalny, a ich zakres nie miał charakteru istotnej modyfikacji systemu realizacji RPO, służył on raczej jego doskonaleniu i doraźnej optymalizacji.

Usprawnienia organizacyjne wprowadzone w celu zapewnienia szybszego procesu weryfikacji wniosków o płatność to utworzenie w połowie 2015 r.²⁹:

- nowego oddziału monitorowania i prognozowania projektów osi priorytetowych II-VI, który przejął z oddziałów umów obowiązki dotyczące sprawozdawczości i prognozowania wydatków, wpłynęło to m.in. na zwiększenie tempa aneksowania umów i rozpatrywania wniosków o zgodę na zmiany w zakresie rzeczowym projektów, co pośrednio wpływa również na skrócenie czasu rozpatrywania wniosków o płatność,

- nowego oddziału weryfikacji zamówień osi priorytetowych II-VI, co związane było z przesunięciem etapu, na którym weryfikowane będą zamówienia publiczne.

Ze względu na fakt, iż zmiany w obowiązujących procedurach dotyczących naboru wniosków zostały wprowadzone z dniem 27.06.2017 r. odstąpiono od badania czasu trwania oceny wniosków o dofinansowanie po przeprowadzeniu usprawnień organizacyjnych.

²⁹ Zarządzeniem nr 38/2015 Marszałka Województwa Podkarpackiego z dnia 28.05.2015 r. w sprawie organizacji wewnętrznej oraz szczegółowego zakresu działania Departamentu Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO

Wprowadzone zmiany nie mogły przełożyć się na skuteczne skrócenie tego czasu z uwagi na zbyt krótki okres ich obowiązywania.

(dowód: akta kontroli str. 625-666)

Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojciech Magnowski wyjaśnił, że w celu skrócenia czasu trwania oceny wniosków o dofinansowanie i kontraktacji wprowadzono również:

- usprawnienia w odniesieniu do kwestii kadrowych: m.in. utworzenie kilku oddziałów wyboru projektów, by możliwe było ogłaszanie naborów jednocześnie w wielu dziedzinach, zwiększenie i przenoszenie pracowników do oddziału wyboru z innych oddziałów w departamentach odpowiedzialnych za wdrażania poszczególnych osi programu, prowadzenie oceny formalnej przez kilka oddziału jednocześnie (w przypadku konkursów z dużą liczbą projektów),

- inne usprawnienia: m.in. uruchamianie w ramach naborów w osiach I-VI, co do zasady 100 % alokacji przypisanej do typów projektów, działań, poddziałań objętych naborem, zwiększanie alokacji w konkursach w sytuacji, gdy po przeprowadzonej ocenie wniosków zidentyfikowano projekty wysokiej jakości, organizacja powtórzonych konkursów w przypadku niewyczerpania przewidzianej alokacji.

Dyrektor Departamentu wyjaśnił ponadto, że generalną zasadą przyjętą przy planowaniu naborów w ramach osi priorytetowych I-VI było uruchamianie alokacji przewidzianej w ramach działań i poddziałań bez uwzględniania rezerwy wykonania, co oznacza niemożność porównania wniosków dla tych samych typów projektów, przed wprowadzeniem zmian organizacyjnych i proceduralnych oraz po ich wdrożeniu. Czas trwania oceny procesu oceny wniosków – jak wyjaśnił Dyrektor Departamentu - nie zawsze determinowany był czynnikami na które IZ miała wpływ, wśród tych czynników należy wymienić m.in.: ilość i jakość składanych wniosków, stopień złożoności projektów, brak lub słaba podaż projektów, konieczność stosowania terminów wynikających z KPA w zakresie doręczeń, co przekłada się na wydłużenie procesu oceny wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 667-690)

Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Wojciech Magnowski wyjaśnił, że w obecnej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 wprowadzono usprawnienia organizacyjne oraz podjęto następujące działania w celu zapewnienia szybszego procesu weryfikacji wniosków o płatność:

- wdrożono centralny system teleinformatyczny SL2014, który umożliwia wymianę wszelkich informacji w zakresie projektów drogą elektroniczną pomiędzy instytucją a beneficjentami projektów; w zakresie procesu weryfikacji wniosków o płatność w systemie SL2014 został udostępniony moduł pn. *Weryfikacja wniosków o płatność*, w którym pracownicy otrzymali funkcjonalność w zakresie rejestrowania wyniku weryfikacji o płatność, prowadzenia korespondencji z beneficjentami, weryfikowania harmonogramów płatności, danych uczestników projektów oraz informacji w zakresie realizowanych zamówień publicznych. Działania te umożliwiły komunikowanie się pomiędzy instytucją a beneficjentami, co przekładało się na przyspieszenie procesu weryfikacji wniosków o płatność;

- uproszczono formularze będące podstawą do sporządzania *Poświadczenia i deklaracji wydatków do KE*, pozwalające na skrócenie czasu sporządzania informacji do IC, który może być wykorzystany na weryfikację wniosków o płatność;

- wdrożono usprawnienia organizacyjne – m.in.: w przypadku przedłożenia przez beneficjentów w jednym terminie większej liczby wniosków o płatność dokonywano

przesunięć pracowników pomiędzy oddziałami, ponadto organizowane były szkolenia dla beneficjentów z zakresu korzystania z modułów SL2014³⁰.

(dowód: akta kontroli str. 691-698)

4.5.

IZ zapewniła spełnienie warunków wstępnych (ex ante) określonych dla RPO WP. Według stanu na dzień 31.12.2016 r. nie został spełniony warunek wstępny (ex ante) T06.2 – *Gospodarka odpadami: promowanie zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, w szczególności poprzez opracowanie planów gospodarki odpadami zgodnych z dyrektywą 2008/98/WE oraz z hierarchią odpadów* (łącznie było 26 warunków ex ante). Pozostałe warunki wstępne na poziomie regionalnym RPO Komisja Europejska uznała za spełnione. Przyczyną braku spełnienia ww. warunku na dzień 31.12.2016 r. było procedowanie aktualizacji i zatwierdzania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami. Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 15.12.2015 r.³¹ przyjął projekt aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami (WPGO) wraz z Planem Inwestycyjnym. Dokument ten został następnie przekazany do opiniowania przez organy wykonawcze gmin z terenu województwa podkarpackiego oraz Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie. Projekt aktualizacji WPGO został zaopiniowany w terminie do 16.02.2016 r., a następnie poddany konsultacjom społecznym (od 8.06.2016 r. do 8.07.2016 r.). Projekt aktualizacji WPGO został przyjęty przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 8.11.2016 r. i przekazany w dniu 10.11.2016 r. Ministrowi Środowiska do zaopiniowania (projekt Planu Inwestycyjnego został przesłany do uzgodnienia). W dniu 14.12.2016 r. Minister Środowiska przesłał uwagi, które zostały uwzględnione w ww. dokumentach, po czym dokumenty ponownie zostały przesłane do Ministerstwa. W konsekwencji w dniu 2.01.2017 r. Minister Środowiska wydał pozytywną opinię do WPGO oraz uzgodnił Plan Inwestycyjny. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa podkarpackiego został ostatecznie zatwierdzony przez Sejmik Województwa Podkarpackiego w dniu 5.01.2017 r.³², po czym dokument ten został w dniu 18.01.2017 r. przekazany do KE celem dokonania jego oceny w kontekście spełniania warunku T06.2. W korespondencji elektronicznej Ministerstwa Rozwoju z dnia 22.06.2017 r. oraz Komisji Europejskiej z dnia 26.06.2017 r. przekazanej do IZ RPO wskazano, że warunek ex ante T06.2 należy uznać jako spełniony na poziomie regionalnym. Warunek ten został również spełniony na poziomie krajowym, o czym KE poinformowała IZ RPO w dniu 2.08.2017 r.

Działania podjęte przez IZ w celu zapewnienia spełnienia warunków ex ante to:

- ogólne warunki wstępne G7: wprowadzenie wskaźnika rezultatu strategicznego *Odsetek obywateli korzystających z e-administracji* (w grudniu 2015 r. oszacowano wartość docelową wskaźnika - KE w 2016 r. zaakceptowała jego wartość i potwierdziła spełnienie warunku);
- warunek T01.1: m.in. opracowanie koncepcji rozbudowy portalu rsi.podkarpackie.pl w zakresie systemu monitorowania inteligentnych specjalizacji, powiązania z krajowym systemem monitoringu KSIS, opracowania mechanizmu rozpoznania

³⁰ w okresie od 2.11.2016 r. do 25.05.2017 r. zorganizowano dla beneficjentów 8 szkoleń w zakresie rozliczania projektów, w tych szkoleniach udział wzięło 454 uczestników

³¹ uchwałą nr 124/2700/15 z dnia 15.12.2015 r. w sprawie przyjęcia projektu aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami (WPGO) wraz z Planem Inwestycyjnym stanowiącym załącznik do WPGO

³² Uchwałą nr XXXI/551/17 z dnia 5.01.2017 r. w sprawie uchwalenia Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podkarpackiego 2022

niszowych kierunków rozwoju regionu podkarpackiego, gwarantujących uzyskanie przewagi konkurencyjnej w danej dziedzinie; organizacja warsztatów, których celem było poddanie podkarpackiej Strategii na rzecz inteligentnej specjalizacji ocenie partnerów z innych regionów Polski; przeprowadzenie badania ewaluacyjnego Regionalnej Strategii Innowacji województwa podkarpackiego na lata 2014-2020 na rzecz inteligentnej specjalizacji (KE w 2016 r. zaakceptowała spełnienie warunku),
- warunek T07.1, T07.2 i T07.3: m.in. powołanie Podkarpackiego Zespołu ds. przygotowania Regionalnego Planu Transportowego, wykonanie Regionalnego Planu Transportowego, w tym m.in. przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzenie konsultacji społecznych, przyjęcie przez Zarząd Województwa Podkarpackiego Regionalnego Planu Transportowego (KE w 2016 r. zaakceptowała spełnienie warunku).

(dowód: akta kontroli str. 699-734)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- opóźnienia w realizacji przyjętego w Planie naprawczym dla wdrażania Instrumentu ZIT harmonogramu podpisywania umów o dofinansowanie dla alokacji dedykowanej ZIT w działaniu 1.5., 4.6. oraz w poddziałaniu 4.3.1.

W działaniu 1.5. oraz poddziałaniu 4.3.1. zaplanowano podpisanie umów w II kwartale 2017 r., a umowy takie nie zostały dotychczas zawarte. W działaniu 4.6. zawarcie umowy zaplanowano w I kwartale 2017 r., a zawarto ją w III kwartale 2017 r. (w dniu 28.07.2017 r.);

- niski poziomu kontraktacji alokacji dedykowanej dla ZIT. Wkład UE jako % alokacji na dzień 30.06.2017 r. wyniósł zaledwie 12,24 %. Przyjęty w Planie naprawczym dla wdrażania Instrumentu ZIT poziom kontraktacji alokacji ZIT nie został wykonany. W I kwartale 2017 r. planowano osiągnięcie go na poziomie 4,89 %, a wykonanie wyniosło 0 %. W II kwartale planowany był na poziomie 21,94 %, a wykonanie wyniosło zaledwie 9,69 %.

Ocena cząstkowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli IZ RPO rzetelnie podejmowała działania organizacyjne i kadrowe mające wpływ na przyspieszenie realizacji RPO, dotyczące w szczególności naboru projektów i podpisywania umów. W celu skrócenia czasu trwania oceny wniosków i kontraktacji wprowadzono w II kwartale 2017 r. zmiany w obowiązujących procedurach. Zmiany te nie mogły jednak przełożyć się na skuteczne skrócenie tego czasu z uwagi na zbyt krótki okres ich obowiązywania.

W EFRR rozpoczęto dopiero procedury wyboru pośredników finansowych, natomiast w EFS procedury te nie zostały jak dotąd rozpoczęte.

Przyjęte w Planie naprawczym dla wdrażania Instrumentu ZIT terminy zawierania umów oraz poziom kontraktacji alokacji ZIT nie były dotrzymywane. Stwierdzono również niski poziom kontraktacji alokacji dedykowanej dla ZIT. IZ RPO podejmowała skutecznie działania w zakresie spełnienia warunków ex ante. Jedyne niespełnione na koniec 2016 r. warunek T06.2 *Gospodarka odpadami: promowanie zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, w szczególności poprzez opracowanie planów gospodarki odpadami zgodnych z dyrektywą 2008/98/WE oraz z hierarchią odpadów*, Komisja Europejska w sierpniu 2017 r. uznała za spełnione.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*³³, wnosi o:

1. Podejmowanie działań zapewniających realizację celu certyfikacji środków do KE na poziomie określonym przez Radę Ministrów.
2. Dotrzymanie zaplanowanych w Planie naprawczym dla wdrażania Instrumentu ZIT terminów podpisywania umów o dofinansowanie.
3. Zintensyfikowanie działań w zakresie zwiększenia poziomu kontraktacji alokacji ZIT.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia sierpnia 2017 r.

Kontroler
Sławomir Kochman
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
Podpis

.....
Podpis

³³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524